
Fédération Internationale
de Basketball

FIBA

International Basketball
Federation

We Are Basketball

Офіційні Правила Баскетболу 2014

Затверджені

Центральним Бюро ФІБА

Барселона, Іспанія, 2 лютого 2014 р.

Діють з 1 жовтня 2014 р.

**Офіційні Правила баскетболу 2014 затверджені на засіданні
Центрального Бюро ФІБА у Барселоні, Іспанія, 2 лютого 2014 р.**

**Український текст Офіційних Правил баскетболу 2014
підготували:**

Сергій Тристан —
український переклад

Володимир Драбіковський —
комісар ФІБА,
голова суддівського комітету ФБУ

Лариса Шабанова —
суддя національної категорії,
директор Чемпіонату України

Катерина Чепурна —
комп'ютерне верстання

Галина Букса —
дизайн обкладинки

Перекладено за виданням:

Офіційний сайт ФІБА

Official Basketball Rules 2014 [http://www.fiba.com/downloads/Rules/2014/
Official_Basketball_Rules_2014_Y.pdf](http://www.fiba.com/downloads/Rules/2014/Official_Basketball_Rules_2014_Y.pdf)

Публікація 27 травня 2014 р.

**Український текст Офіційних Правил баскетболу 2014 затверджені
ний Президією Федерації баскетболу України 15 грудня 2014 р.**

Редакційну роботу завершено 15 вересня 2014 р.

Надруковано за підтримки Федерації баскетболу України

Офіційні Правила баскетболу 2014 набирають чинності
з 1 жовтня 2014 р.

ЗМІСТ

ПРАВИЛО ПЕРШЕ — ГРА	5
Ст. 1 Визначення	5
ПРАВИЛО ДРУГЕ — МАЙДАНЧИК ТА ОБЛАДНАННЯ	5
Ст. 2 Майданчик	5
Ст. 3 Обладнання	10
ПРАВИЛО ТРЕТЄ — КОМАНДИ	11
Ст. 4 Команди	11
Ст. 5 Гравці: травми	13
Ст. 6 Капітан: обов'язки та права	14
Ст. 7 Тренери: обов'язки та права	14
ПРАВИЛО ЧЕТВЕРТЕ — ЗАСАДИ ГРИ	16
Ст. 8 Ігровий час, нічийний рахунок і додаткові періоди	16
Ст. 9 Початок та кінець періоду або гри	16
Ст. 10 Статус м'яча	17
Ст. 11 Місце, де перебуває гравець і суддя	18
Ст. 12 Спірний кидок і володіння м'ячем за чергою	18
Ст. 13 Як грають м'ячем	21
Ст. 14 Контроль над м'ячем	21
Ст. 15 Гравець у процесі кидка	21
Ст. 16 Закинутий м'яч: коли він закинутий і його ціна	22
Ст. 17 Вкидання	23
Ст. 18 Тайм-аут	24
Ст. 19 Заміна	26
Ст. 20 Гра, програна позбавленням права	28
Ст. 21 Гра, програна через нестачу гравців	29
ПРАВИЛО П'ЯТЕ — ПОРУШЕННЯ	30
Ст. 22 Порухення	30
Ст. 23 Гравець за межами ігрового майданчика, м'яч за межами ігрового майданчика	30
Ст. 24 Ведення м'яча	30
Ст. 25 Зайві кроки з м'ячем	31
Ст. 26 3 секунди	33
Ст. 27 Гравець під щільною опікою	33
Ст. 28 8 секунд	33
Ст. 29 24 секунди	34
Ст. 30 М'яч, повернений у тилову зону	36
Ст. 31 Перешкода влученню та перешкода м'ячу	36
ПРАВИЛО ШОСТЕ — ФОЛИ	39
Ст. 32 Фоли	39
Ст. 33 Контакт: загальні принципи	39
Ст. 34 Персональний фол	45
Ст. 35 Обопільний фол	45

Ст. 36 Технічний фол	46
Ст. 37 Неспортивний фол	48
Ст. 38 Фол з дискваліфікацією	49
Ст. 39 Бійка	50
ПРАВИЛО СЬОМЕ — ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ	52
Ст. 40 5 фолів гравця	52
Ст. 41 Командні фоли: покарання	52
Ст. 42 Особливі ситуації	52
Ст. 43 Штрафні кидки	53
Ст. 44 Помилки, які можна виправити	55
ПРАВИЛО ВОСЬМЕ — СУДДІ, СУДДІ ЗА СТОЛОМ, КОМІСАР:	
ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА	58
Ст. 45 Судді, судді за столом і комісар	58
Ст. 46 Старший суддя: обов'язки та права	58
Ст. 47 Судді: обов'язки та права	60
Ст. 48 Секретар і помічник секретаря: обов'язки	61
Ст. 49 Секундометрист: обов'язки	62
Ст. 50 Оператор годинника кидка: обов'язки	63
A — ЖЕСТИ СУДДІВ	66
B — ПРОТОКОЛ	74
C — ПРОЦЕДУРА ПОДАННЯ ПРОТЕСТУ	82
D — КЛАСИФІКАЦІЯ КОМАНД	83
E — МЕДІА ТАЙМ-АУТИ	89
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК	90

СПИСОК РИСУНКІВ

Рисунок 1 Розміри ігрового майданчика	7
Рисунок 2 Обмежена зона	8
Рисунок 3 Зони двох/трьохочкових кидків	9
Рисунок 4 Секретарський стіл і стільці для заміни	10
Рисунок 5 Принцип циліндра	39
Рисунок 6 Розташування гравців під час штрафних кидків	54
Рисунок 7 Жести суддів	66—73
Рисунок 8 Протокол гри	74
Рисунок 9 Верхня частина протоколу гри	75
Рисунок 10 Команди у протоколі	76
Рисунок 11 Зміна рахунку	79
Рисунок 12 Підбиття підсумків	80
Рисунок 13 Нижня частина протоколу гри	81

Усі формули в тексті Офіційних Правил баскетболу, що наведені у чоловічому роді (гравець, тренер, суддя і т.д.), дійсні також і для осіб жіночої статі. Слід розуміти, що це зроблено виключно для зручності викладення.

ПРАВИЛО ПЕРШЕ — ГРА

Ст. 1 Визначення

1.1 Гра в баскетбол (кошівку)

У баскетбол грають 2 команди, в кожній з яких по 5 гравців. Мета кожної з команд — закинути м'яч у кошик суперників та перешкодити іншій команді закинути його у власний кошик.

Гру контролюють судді, судді за столом і комісар, якщо він присутній.

1.2 Кошик: суперників/власний

Кошик, який команда атакує, є кошиком суперників, а кошик, який команда захищає, є власним кошиком команди.

1.3 Переможець гри

Переможцем гри стає команда, яка на завершення ігрового часу набрала більшу кількість очок.

ПРАВИЛО ДРУГЕ — МАЙДАНЧИК ТА ОБЛАДНАННЯ

Ст. 2 Майданчик

2.1 Ігровий майданчик

Ігровий майданчик має бути твердою пласкою поверхнею без будь-яких перешкод (рис. 1) і мати розміри: 28 м у довжину й 15 м у ширину, що вимірюють від внутрішніх країв обмежувальних ліній.

2.2 Тилова зона

Тилова зона команди складається з її власного кошика, лицьової частини щита й тієї частини ігрового майданчика, що обмежена лицьовою лінією за власним кошиком команди, бічними лініями й центральною лінією.

2.3 Передова зона

Передова зона команди складається з кошика суперників, лицьової частини щита й тієї частини ігрового майданчика, що обмежена лицьовою лінією за кошиком суперників, бічними лініями та внутрішнім краєм центральної лінії, найближчим до кошика суперників.

2.4 Лінії

Усі лінії повинні бути нанесені фарбою білого кольору, мати ширину 5 см та бути такими, що їх чітко видно.

2.4.1 Обмежувальна лінія

Ігровий майданчик повинен бути відокремлений обмежувальною лінією, що складається з лицьових та бічних ліній. Ці лінії не є частиною ігрового майданчика.

Будь-які перешкоди, включно з особами, які сидять на лаві команди, повинні бути на відстані не менше 2 м від ігрового майданчика.

2.4.2 Центральна лінія, центральне коло та півкола для виконання штрафних кидків

Центральну лінію наносять паралельно лицьовим лініям від середини бічних ліній. Вона повинна виступати на 15 см за кожну бічну лінію. Центральна лінія є частиною тилової зони.

Центральне коло розмічають у центрі ігрового майданчика. Воно має радіус 1,80 м, що вимірюють до зовнішнього краю кола. Якщо центральне коло пофарбоване, його колір має бути таким самим, як і колір обмежених зон.

На ігровий майданчик наносять півкола для виконання штрафних кидків радіусами 1,80 м, що вимірюють до зовнішнього краю кола, з центрами на серединах ліній штрафних кидків (рис. 2).

2.4.3 Лінії штрафних кидків, обмежені зони та місця для гравців для боротьби за підбір при виконанні штрафного кидка

Лінію штрафних кидків наносять паралельно кожній лицьовій лінії. Її віддалений край розташований на відстані 5,80 м від внутрішнього краю лицьової лінії, довжина її повинна бути 3,60 м. Середина лінії штрафних кидків повинна бути на уявній лінії, що з'єднує середини 2 лицьових ліній.

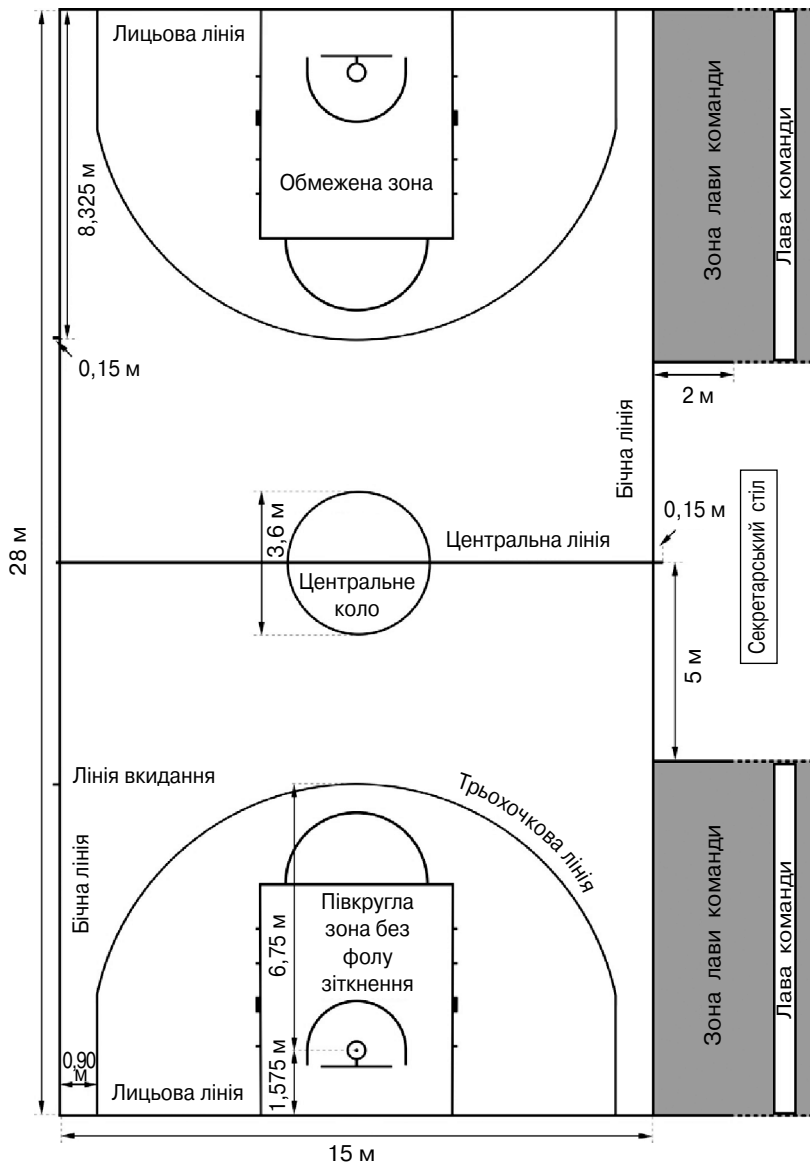
Обмеженими зонами є виділені на ігровому майданчику прямокутні простори, відокремлені лицьовими лініями, продовженими лініями штрафних кидків і лініями, що починаються від лицьових ліній. Їх зовнішні краї розташовані на відстані 2,45 м від середини лицьових ліній та закінчуються на зовнішніх краях продовжених ліній штрафних кидків. Ці лінії, за винятком лицьових, є частиною обмеженої зони. Обмежені зони всередині мають бути пофарбовані в єдиний колір.

Місця для боротьби за підбір при штрафному кидку уздовж обмежених зон, що призначені для гравців під час штрафних кидків, розмічають, як показано на рис. 2.

2.4.4 Зона трьохочкових кидків

Зоною трьохочкових кидків команди з гри (рис. 1 і рис. 3) є весь ігровий майданчик, за винятком простору біля кошика суперників, що містить у собі й обмежений:

- 2 паралельними лініями, що починаються на лицьовій лінії та перпендикулярні до неї, зовнішній край яких розташований на відстані 0,90 м від внутрішнього краю бічних ліній.

Рисунок 1 Розміри ігрового майданчика

- Півколом з радіусом 6,75 м, виміряним до зовнішнього краю лінії від точки на підлозі, утвореної прямовисом, опущеним з центра кільця суперників. Відстань цієї точки від центра лицьової лінії, виміряна від її внутрішнього краю, складає 1,575 м. Півколо з'єднане з паралельними лініями.

Трьохочкова лінія не є частиною зони трьохочкових кидків.

2.4.5 Зони лав команди

Зони лав команди розмічають за межами ігрового майданчика 2 лініями, як показано на рис. 1.

У зоні лави команди має бути 14 місць для осіб на лаві команди. Особи на лаві команди — це тренер, помічник тренера, запасні, видалені гравці та особи, які супроводжують команду. Будь-які інші особи мають перебувати на відстані не менше, ніж 2 м за лавою команди.

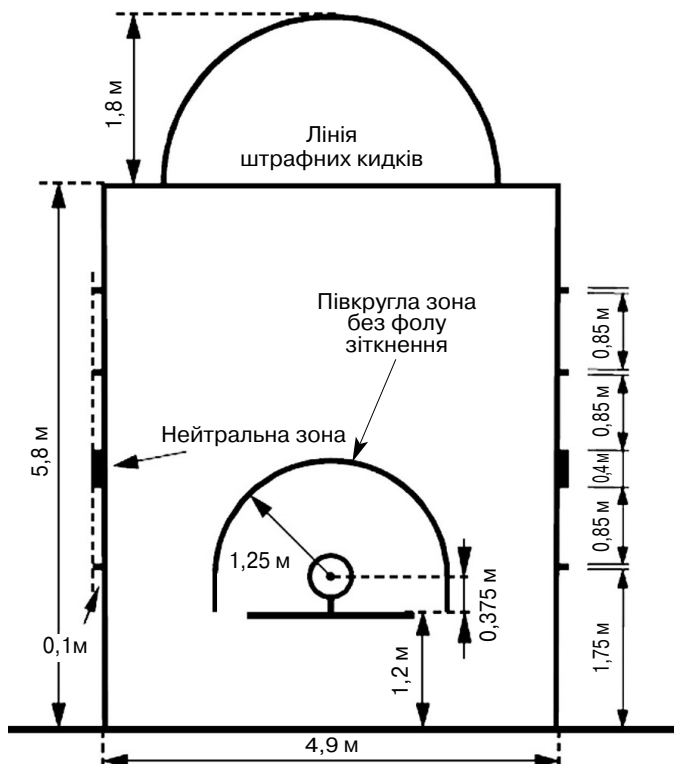

Рисунок 2 Обмежена зона

2.4.6 Лінії вкидання

2 лінії вкидання довжиною 0,15 м розмічають назовні ігрового майданчика на бічній лінії навпроти секретарського стола. Зовнішній край цих ліній розташований на відстані 8,325 м від внутрішнього краю найближчої лицьової лінії.

2.4.7 Півкруглі зони без фолу зіткнення

На ігровому майданчику розмічають півкруглі зони без фолу зіткнення, обмежені:

- Півколом з радіусом 1,25 м, виміряним від точки на підлозі, утвореної прямовисом, опущеним з центра кільця, до внутрішнього краю півкола. Півколо з'єднане з:
- 2 паралельними лініями, перпендикулярними до лицьової лінії, внутрішній край яких розташований на відстані 1,25 м від точки на підлозі, утвореної прямовисом, опущеним з центра кільця, довжиною 0,375 м. Ці лінії закінчуються на відстані 1,20 м від внутрішнього краю лицьової лінії.

Півкруглі зони без фолу зіткнення замкнені уявними лініями, що з'єднують кінці паралельних ліній безпосередньо під передньою площиною щита.

Півкруглі лінії, що обмежують зони без фолу зіткнення, є частиною цих зон.

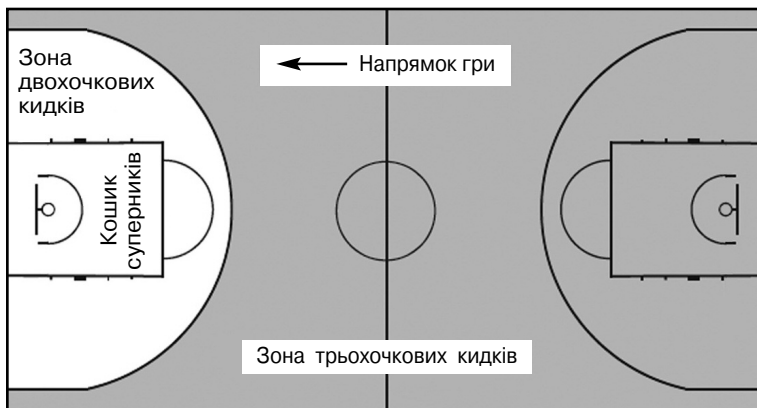
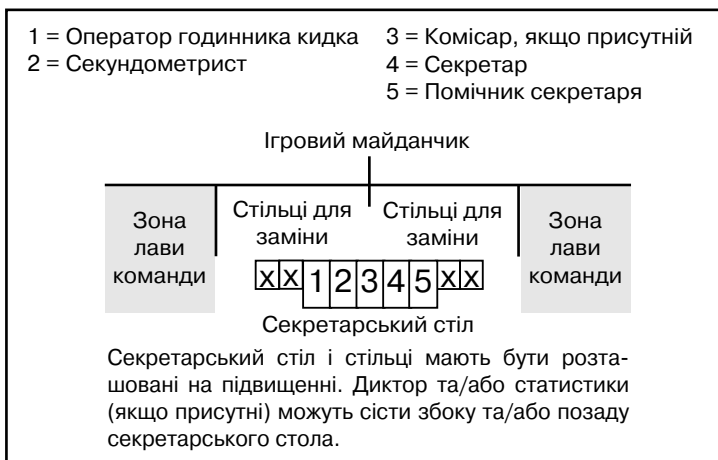

Рисунок 3 Зони двох/трьохочкових кидків

2.5 Розташування секретарського стола й стільців для заміни (Рис. 4)

Рисунок 4 Секретарський стіл і стільці для заміни

Ст. 3 Обладнання

Необхідно мати таке обладнання:

- Конструкції щитів, які складаються з:
  - Щитів
  - Кошиків, що мають у своєму складі кільця (з амортизаторами) та сітки
  - Опор, що підтримують щити, включно з оббивкою
- Баскетбольні м'ячі
- Ігровий годинник
- Табло рахунку
- Годинник кидка
- Секундомір або придатний (видний) пристрій (але не ігровий годинник) для відліку часу тайм-аутів
- 2 автономних, гучних звукових сигнали, що чітко відрізняються, які призначені для
  - оператора годинника кидка
  - секретаря/секундометриста
- Протокол гри
- Показчики фолів гравця
- Показчики командних фолів
- Стрілка володіння за чергою
- Ігровий настил
- Ігровий майданчик
- Достатнє освітлення

Детальніший опис баскетбольного обладнання див. у додатку Баскетбольне обладнання.

ПРАВИЛО ТРЕТЄ — КОМАНДИ

Ст. 4 Команди

4.1 Визначення

- 4.1.1 Члена команди допущено до гри, якщо він отримав дозвіл грати за команду відповідно до регламенту організації, що проводить змагання (включно з правилами, що пов'язані з обмеженням віку).
- 4.1.2 Член команди має право грати, якщо його прізвище внесене у протокол перед початком гри, поки його не буде дискваліфіковано, або він не вчинить 5 фолів.
- 4.1.3 Протягом ігрового часу член команди є:
- Гравцем, якщо він перебуває на ігровому майданчику й має право грати.
  - Запасним, якщо він не перебуває на ігровому майданчику, але має право грати.
  - Видаленим гравцем, якщо він учинив 5 фолів та більше не має права грати.
- 4.1.4 Протягом перерви у грі всіх членів команди, які мають право грати, вважають гравцями.

4.2 Правило

- 4.2.1 Кожна команда складається з:
- Не більше ніж 12 членів команди, які мають право грати, включно з капітаном.
  - Тренера та, за бажанням команди, помічника тренера.
  - Не більше 5 осіб, що супроводжують команду, які можуть сидіти на лаві, щоб виконувати спеціальні обов'язки, наприклад, керівник, лікар, масажист, статистик, перекладач та ін.
- 4.2.2 Протягом ігрового часу 5 гравців кожної команди повинні перебувати на ігровому майданчику й можуть бути замінені.
- 4.2.3 Запасний стає гравцем, а гравець стає запасним, коли:
- Суддя жестом запрошує запасного вийти на ігровий майданчик.
  - Протягом тайм-ауту або перерви у грі запасний звертається до секретаря з проханням про заміну .

4.3 Ігрова форма

- 4.3.1 Ігрова форма членів команди складається з:
- Майок одного переважного кольору, як спереду, так і ззаду. Усі гравці мають заправляти майки в ігрові шорти. Дозволені також суцільні комбінезони.
  - Шортів одного переважного кольору, як спереду, так і ззаду, але не обов'язково того ж кольору, що й майки. Шорти мають бути довжиною вище коліна.

- Шарпеток одного переважного кольору для всіх гравців команди.
- 4.3.2 Кожен член команди повинен мати на майці спереду і ззаду номер, виконаний звичайним шрифтом, суцільного кольору, який контрастує з кольором майки.
- Номери мають бути такими, що їх чітко видно та:
- Номер на спині має висоту не менше 20 см.
  - Номер на грудях має висоту не менше 10 см.
  - Ширина ліній номерів має бути не менше 2 см.
  - Команди повинні використовувати номери 0 і 00 та від 1 до 99.
  - Гравці однієї команди не повинні мати однакових номерів.
  - Будь-які рекламні написи або логотипи повинні бути нанесені на відстані принаймні у 5 см від номерів.
- 4.3.3 Команди повинні мати щонайменше 2 комплекти майок та:
- Команда, що зазначена у програмі першою (команда-господар), має бути одягнена у світлі (бажано білі) майки.
  - Команда, що зазначена у програмі другою (команда гостей), має бути одягнена у темні майки.
  - Проте, якщо обидві команди згодні, вони можуть обмінятися кольорами майок.
- #### 4.4 Інше спорядження
- 4.4.1 Усе спорядження, яке використовують гравці, має бути призначеним для баскетболу. Будь-яке спорядження, розраховане для збільшення зросту гравців чи підвищення здатності стрибати, або таке, що будь-яким іншим чином надає незаслужену перевагу, не дозволене.
- 4.4.2 Гравці не повинні носити спорядження (предметів), що можуть призвести до травм інших гравців.
- **Не дозволено** такого:
    - Захисного покриття пальців, кистей, зап'ясть, ліктів і передпліч, гіпсових пов'язок, обв'язок, зроблених зі шкіри, пластика, металу чи іншої твердої речовини, навіть якщо вони покриті м'яким матеріалом.
    - Предметів, що можуть порізати чи подряпати (нігті мають бути коротко підстрижені).
    - Головних уборів, аксесуарів для волосся та прикрас.
  - **Дозволено** таке:
    - Захисне спорядження плеча, стегна чи гомілки, що належним чином закрито м'яким матеріалом.
    - Бандажі-фіксатори (компресійні рукави) такого ж переважного кольору, що й майка.
    - Бандажі-фіксатори (компресійні панчохи) такого ж переважного кольору, що й шорти. Якщо бандаж призначений для верхньої частини ноги, він має закінчуватися вище коліна, якщо бандаж призначений для нижньої частини ноги, він має починатися нижче коліна.

- Наколінники, якщо вони належним чином закриті.
- Захисний пристрій для ушкодженого носа, навіть якщо пристрій виготовлений із твердої речовини.
- Безбарвний захисний пристрій для зубів, щодо призначення якого нема сумнівів.
- Окуляри, якщо вони не створюють небезпеки для інших гравців.
- Головні пов'язки шириною не більше 5 см, що виготовлені з неабразивної однотонної матерії, м'якого пластику чи гуми.
- Безбарвні пов'язки для рук, плечей, ніг і т.д., щодо призначення яких нема сумнівів.

- 4.4.3 Протягом гри гравець не може демонструвати жодних комерційних, рекламних чи добродійних найменувань, марок, логотипів чи інших ідентифікаторів включно, та не обмежуючись: на тілі, на зачісці чи будь-яким іншим чином.
- 4.4.4 Будь-яке інше спорядження, що спеціально не обумовлене в цій статті, має бути схвалене Технічною Комісією ФІБА.

Ст. 5 Гравці: травми

- 5.1 У випадку травми гравця (-ів) судді можуть зупинити гру.
- 5.2 Якщо м'яч живий у той момент, коли стається травма, суддя не повинен давати свистка, поки команда, що контролює м'яч, не зробить кидка з гри, не втратить контролю над м'ячем, не виведе м'яч з гри, чи м'яч не стане мертвим. Якщо необхідно захистити травмованого гравця, судді можуть зупинити гру негайно.
- 5.3 Якщо травмований гравець не може грати далі негайно (протягом приблизно 15 секунд), чи йому надають медичну допомогу, його слід замінити, за винятком ситуації, коли у команди залишилося менше 5 гравців на ігровому майданчику.
- 5.4 Особи на лаві команди можуть вийти на ігровий майданчик тільки з дозволу судді, щоб надати допомогу травмованому гравцеві, перш ніж його буде замінено.
- 5.5 Лікар може вийти на ігровий майданчик без дозволу судді, якщо, на думку лікаря, травмований гравець потребує негайної медичної допомоги.
- 5.6 Під час гри будь-який гравець, який має кровотечу або відкриту рану, має бути замінений. Він може повернутися на ігровий майданчик тільки після того, як кровотеча буде зупинена, а місце ушкодження або відкрита рана цілком та надійно закрита.
- 5.7 Якщо травмований гравець, або будь-який гравець, який має кровотечу або відкриту рану, відновлюється протягом тайм-ауту, що його взяла будь-яка з команд до сигналу секретаря про заміну, цей гравець може грати далі.

- 5.8 Гравців, які були визначені тренером у стартовий склад команди, або гравця, який отримує медичну допомогу між штрафними кидками, можна замінити у випадку травми. У такому разі команда суперників також має право замінити таку ж кількість гравців, якщо побажає.

Ст. 6 Капітан: обов'язки та права

- 6.1 Капітан (КАП) — це гравець, який призначений тренером як представник своєї команди на ігровому майданчику. Він може звертатися у ввічливій формі до суддів під час гри, щоб отримати необхідну інформацію, але тільки тоді, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений.
- 6.2 Капітан повинен негайно після закінчення гри поінформувати старшого суддю у разі, якщо його команда подає протест на результат гри, та підписати протокол у графі 'Підпис капітана в разі протесту'.

Ст. 7 Тренери: обов'язки та права

- 7.1 Не пізніше ніж за 20 хвилин до початку гри за розкладом кожен тренер або його представник має передати секретареві список з прізвищами та відповідними номерами членів команди, які мають право брати участь у грі, а також прізвища капітана команди, тренера й помічника тренера. Усі члени команди, прізвища яких внесено у протокол, мають право грати, навіть якщо вони з'являються у залі після початку гри.
- 7.2 Не пізніше ніж за 10 хвилин до початку гри обоє тренерів підтверджують свою згоду з прізвищами та відповідними номерами членів своїх команд і прізвищами тренерів підписом у протоколі. У той самий час вони визначають 5 гравців, які мають почати гру. Тренер команди А першим подає цю інформацію.
- 7.3 Особи на лаві команди — це єдині особи, яким дозволено перебувати на лаві команди й залишатися в межах зони лави своєї команди.
- 7.4 Тренер або помічник тренера можуть підходити до секретарського стола під час гри, щоб отримати статистичну інформацію, тільки тоді, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений.
- 7.5 Як тренеру, так і помічникові тренера, але тільки одному з них одночасно, дозволено стояти під час гри. Вони можуть усно звертатися до гравців під час гри за умови, що вони залишаються в межах зони лави своєї команди. Помічник тренера не може звертатися до суддів.
- 7.6 Якщо у команді є помічник тренера, його прізвище повинно бути внесене у протокол до початку гри (його підпис у протоколі не обов'язковий). Він має прийняти всі права та обов'язки тренера, якщо тренер з будь-якої причини не зможе виконувати їх сам.

- 7.7 Коли капітан залишає ігровий майданчик, тренер зобов'язаний повідомити суддю про номер гравця, який буде виконувати обов'язки капітана на ігровому майданчику.
- 7.8 Капітан повинен виконувати обов'язки тренера, якщо тренер відсутній або не може далі виконувати своїх обов'язків, і нема помічника тренера, прізвище якого внесено у протокол (або він не може далі виконувати своїх обов'язків). Якщо капітан має залишити ігровий майданчик, він може далі виконувати обов'язки тренера. Якщо він повинен залишити ігровий майданчик внаслідок фолу з дискваліфікацією або не може виконувати обов'язків тренера через травму, то гравець, який замінює його як капітана, може замінити його і як тренера.
- 7.9 Тренер повинен визначати гравця, який буде виконувати штрафні кидки своєї команди, в усіх випадках, коли такого гравця не визначено правилами.

ПРАВИЛО ЧЕТВЕРТЕ — ЗАСАДИ ГРИ

Ст. 8 Ігровий час, нічийний рахунок і додаткові періоди

- 8.1 Гра складається з 4 періодів по 10 хвилин кожен.
- 8.2 Тривалість перерви до початку гри, час якого зазначений у розкладі, складає 20 хвилин.
- 8.3 Тривалість перерв між першим і другим (перша половина), третім і четвертим періодами (друга половина) та перед кожним додатковим періодом складає 2 хвилини.
- 8.4 Тривалість перерви між половинами гри — 15 хвилин.
- 8.5 Перерва у грі починається:
  - За 20 хвилин до початку гри, час якого зазначений у розкладі.
  - Коли лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду.
- 8.6 Перерва у грі закінчується:
  - На початку першого періоду, коли м'яч залишає руку (-и) старшого судді, коли він підкидає його під час спірного кидка.
  - На початку усіх інших періодів, коли м'яч опиняється у розпорядженні гравця, який виконує вкидання.
- 8.7 Якщо рахунок нічийний на кінець ігрового часу четвертого періоду, гру продовжують на стільки додаткових періодів по 5 хвилин, скільки потрібно, щоб порушити рівновагу в рахунку.
- 8.8 Якщо фол відбувається одночасно або безпосередньо перед тим, як пролунав сигнал ігрового годинника про кінець ігрового часу, будь-який можливий штрафний кидок (-ки) виконують після кінця ігрового часу.
- 8.9 Якщо внаслідок такого штрафного кидка (-ів) необхідно провести додатковий період, тоді усі фоли, що відбуваються після кінця ігрового часу, розглядають як такі, що відбулися під час перерви у грі, і штрафні кидки виконують перед початком додаткового періоду.

Ст. 9 Початок та кінець періоду або гри

- 9.1 Перший період починається, коли м'яч залишає руку (-и) старшого судді, коли він підкидає його під час спірного кидка.
- 9.2 Усі інші періоди починаються, коли м'яч опиняється у розпорядженні гравця, який виконує вкидання.
- 9.3 Гри не можна розпочинати, якщо в одній з команд на ігровому майданчику нема 5 гравців, які готові грати.
- 9.4 Для всіх ігор команди, яка визначена у програмі першою (команді-господарю), призначена лава та власний кошик ліворуч від секретарського стола, якщо стати обличчям до ігрового майданчика.

Проте, якщо обидві команді згодні, вони можуть обмінятися лавами та/або кошиками.

- 9.5 Перед першим і третім періодами команди мають право розминатися на тій половині ігрового майданчика, на якій розташований кошик суперників.
- 9.6 Команди повинні обмінятися кошиками перед другою половиною гри.
- 9.7 У всіх додаткових періодах команди й далі атакують ті ж самі кошики, що й у четвертому періоді.
- 9.8 Період, додатковий період або гра закінчуються, коли лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду. Якщо щит по його периметру обладнаний світловим пристроєм, світловий сигнал має перевагу над звуковим сигналом ігрового годинника.

Ст. 10 Статус м'яча

- 10.1 М'яч може бути живим або мертвим.
- 10.2 М'яч стає **живим**, коли:
- Під час спірного кидка м'яч залишає руку (-и) старшого судді, коли він його підкидає.
  - Перед штрафним кидком м'яч опиняється у розпорядженні гравця, який виконує штрафний кидок.
  - Під час вкидання м'яч опиняється у розпорядженні гравця, який виконує вкидання.
- 10.3 М'яч стає **мертвим**, коли:
- Будь-який м'яч закинута з гри або зі штрафного кидка.
  - Суддя дає свисток тоді, коли м'яч живий.
  - Очевидно, що м'яч не увійде в кошик при штрафному кидку, за яким слідує:
    - Інший (-ші) штрафний (-ні) кидок (-ки).
    - Подальше покарання (штрафний (-ні) кидок (-ки) та/або володіння м'ячем).
  - Лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду.
  - Лунає сигнал годинника кидка, коли команда контролює м'яч.
  - М'яча, що вже перебуває в польоті під час кидка з гри, торкається гравець будь-якої команди, після того, як:
    - Суддя дав свисток.
    - Пролунав сигнал ігрового годинника про кінець періоду.
    - Пролунав сигнал годинника кидка.
- 10.4 М'яч **не стає мертвим**, і кидок з гри, якщо він влучний, зараховують, коли:
- М'яч перебуває в польоті під час кидка з гри, та:
    - Суддя дає свисток.

- Лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду.
- Лунає сигнал годинника кидка.
- М'яч перебуває в польоті під час штрафного кидка й суддя дає свисток при будь-якому недодержанні правил, крім порушення правил гравцем, який виконує штрафний кидок.
- Гравець чинить фол на будь-якому суперникові в момент, коли суперник контролює м'яч і перебуває в процесі кидка з гри та завершує свій кидок безперервним рухом, що почався до того, як стався фол.
Цього правила не застосовують і влучення не зараховують, якщо:
  - після того, як суддя дав свисток, зроблено зовсім новий рух для кидка.
  - протягом безперервного руху гравця у процесі кидка лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду або лунає сигнал годинника кидка.

Ст. 11 Місце, де перебуває гравець і суддя

- 11.1 Місце, де перебуває **гравець**, визначають за тим місцем, де він торкається підлоги.
Коли він перебуває в повітрі, він зберігає той самий статус, який він мав, коли востаннє торкався підлоги, включно з обмежувальною лінією, центральною лінією, лінією трьохочкових кидків, лінією штрафних кидків, лініями, що визначають обмежену зону, та лініями, що визначають півкруглу зону без фолу зіткнення.
- 11.2 Місце, де перебуває **суддя**, визначають таким самим чином, що й місце, де перебуває гравець. Коли м'яч торкається судді, це означає те ж саме, якби м'яч торкнувся підлоги в місці, де перебуває суддя.

Ст. 12 Спірний кидок і володіння за чергою

12.1 Визначення спірного кидка

- 12.1.1 **Спірний кидок** відбувається, коли суддя підкидає м'яч у центральному колі між будь-якими 2 гравцями-суперниками на початку першого періоду.
- 12.1.2 **Спірний м'яч** відбувається, коли один чи більше гравців команд-суперників тримають м'яч однією чи обома руками так міцно, що жоден гравець не може встановити контролю над м'ячем без надмірно грубих дій.

12.2 Процедура спірного кидка

- 12.2.1 Кожен з гравців, які беруть участь у спірному кидку, повинен стати таким чином, щоб обидві його стопи перебували всередині тієї половини центрального кола, що ближча до його власного кошика, при цьому одна стопа має бути розташована поряд з центральною лінією.

- 12.2.2 Гравці однієї команди не можуть займати місць поруч один з одним навколо центрального кола, якщо суперник бажає зайняти одне з цих місць.
- 12.2.3 Після цього суддя підкидає м'яч вертикально вгору між 2 гравцями команд-суперників на висоту більшу, ніж кожний з гравців може дістати у стрибку.
- 12.2.4 М'яч повинен бути відбитим рукою (-ами) одного чи обох гравців, які беруть участь у спірному кидку, **після** того, як він досягне найвищої точки.
- 12.2.5 Жоден з гравців, які беруть участь у спірному кидку, не повинен залишати своєї позиції, поки м'яч не буде відбито без недодержання правил.
- 12.2.6 Жоден з гравців, які беруть участь у спірному кидку, не може ловити або торкатися м'яча більше двох разів доти, поки той не торкнеться одного з гравців, які не брали участі у спірному кидку, або підлоги.
- 12.2.7 Якщо м'яч не відбито жодним з гравців, які беруть участь у спірному кидку, спірний кидок необхідно повторити.
- 12.2.8 Жодні частини тіл гравців, що не беруть участі у спірному кидку, не можуть бути на або перетинати лінії центрального кола (циліндра), поки м'яч не буде відбито.

Недодержання умов Ст. 12.2.1, 12.2.4, 12.2.5, 12.2.6 та 12.2.8 є порушенням.

12.3 Ситуації спірного кидка

Ситуація спірного кидка відбувається, коли:

- Фіксують спірний м'яч.
- М'яч виходить за межі ігрового майданчика, й судді вагаються або приймають різні рішення стосовно того, хто з суперників останнім торкнувся м'яча.
- Відбувається обопільне порушення при штрафному кидку протягом невдалого останнього або єдиного штрафного кидка.
- Живий м'яч застрягає між кільцем і щитом (але не між штрафними кидками та після останнього або єдиного штрафного кидка, за яким виконують викидання м'яча з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
- М'яч стає мертвим у той момент, коли жодна з команд не контролює м'яч, або не має права на володіння м'ячем.
- Після компенсації рівних покарань проти обох команд, якщо нема інших покарань за фол, які належить виконати, й жодна з команд не контролювала м'яч або не мала права на володіння м'ячем перед першим фолом або порушенням.
- Починаються усі періоди, крім першого.

12.4 Визначення володіння за чергою

12.4.1 Володіння за чергою — це спосіб зробити м'яч живим вкиданням його у гру замість розіграшу спірного кидка.

12.4.2 Вкидання при володінні за чергою:

- **Починається**, коли м'яч опиняється у розпорядженні гравця, який виконує вкидання.
- **Закінчується**, коли:
  - М'яч торкається гравця на ігровому майданчику, або м'яча торкається гравець на ігровому майданчику й не чинить недодержання правил.
  - Команда, що виконує вкидання, чинить порушення.
  - Живий м'яч застрягає між кільцем і щитом під час вкидання.

12.5 Процедура володіння за чергою

12.5.1 У всіх ситуаціях спірного кидка команди поперемінно отримують право на володіння м'ячем для вкидання його з місця, найближчого до того, де відбувається ситуація спірного кидка.

12.5.2 Команда, яка не встановила контролю над живим м'ячем на ігровому майданчику після розіграшу спірного кидка на початку першого періоду, має право першою володіти м'ячем за чергою.

12.5.3 Команда, яка має право на наступне володіння м'ячем за чергою після закінчення періоду, починає наступний період вкиданням його з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, за винятком ситуації, коли виконують покарання у вигляді штрафних кидків та володіння м'ячем.

12.5.4 Команду, яка має право на володіння за чергою, позначають стрілкою володіння за чергою, що спрямована в бік кошика суперників. Напрямок стрілки змінюють одразу після того, як закінчується вкидання внаслідок володіння за чергою.

12.5.5 Порушення, що його чинить команда, коли виконує своє вкидання внаслідок володіння за чергою, позбавляє цю команду права на вкидання внаслідок володіння за чергою. Напрямок стрілки володіння за чергою негайно змінюють, вказуючи на те, що суперники команди, яка вчинила порушення, будуть мати право на вкидання внаслідок володіння за чергою при наступній ситуації спірного кидка. Після цього гру відновлюють наданням м'яча суперникам команди, яка вчинила порушення, для вкидання з місця первинного вкидання.

12.5.6 Фол, який учинила одна з команд:

- До початку будь-якого періоду, крім першого, або
- Під час вкидання внаслідок володіння за чергою,

не позбавляє команду, яка виконує вкидання, права на це вкидання внаслідок володіння за чергою.

Ст. 13 Як грають м'ячем

13.1 Визначення

Під час гри м'ячем грають тільки руками, та його можна передавати, кидати, відбивати, котити, або вести у будь-якому напрямку за умови, якщо додержуються обмежень, що визначені цими правилами.

13.2 Правило

Гравець не може бігти з м'ячем, **навмисно** бити по ньому або блокувати будь-якою частиною ноги чи бити по ньому кулаком. Проте, випадкове торкання м'яча ногою чи випадкове торкання м'ячем будь-якої частини ноги не є порушенням.

Недодержання умов Ст. 13.2 є порушенням.

Ст. 14 Контроль над м'ячем

14.1 Визначення

14.1.1 Командний контроль **починається**, коли гравець цієї команди контролює живий м'яч, тобто він тримає або веде його, або живий м'яч опиняється у його розпорядженні.

14.1.2 Командний контроль **триває**, коли:

- Гравець цієї команди контролює живий м'яч.
- Гравці однієї команди передають м'яч один одному.

14.1.3 Командний контроль **закінчується**, коли:

- Суперник встановлює контроль над м'ячем.
- М'яч стає мертвим.
- М'яч залишив руку (-и) гравця, який виконує кидок з гри або штрафний кидок.

Ст. 15 Гравець у процесі кидка

15.1 Визначення

15.1.1 **Кидок** з гри або штрафний кидок відбувається, коли м'яч, що його тримає у руці (-ках) гравець, він потім посилає повітрям у напрямку кошика суперників.

Добивання відбувається, коли м'яч однією або двома руками спрямовують у кошик суперників.

Кидок згори відбувається, коли м'яч однією або двома руками з силою спрямовують згори вниз у кошик суперників.

Добивання й кидок згори також розглядають як кидки з гри.

15.1.2 Процес кидка:

- **Починається**, коли гравець робить безперервний рух, що відбувається зазвичай перед тим, як він випустить м'яч з рук, і, на думку судді, він розпочав спробу закинути м'яч у кошик суперників кидком з гри, добиванням, або кидком згори.

- **Закінчується**, коли м'яч залишає руку (-и) гравця та, у разі, якщо гравець, який виконує кидок, перебуває в повітрі, коли обидві його ноги приземляються на підлогу.

Іноді суперник тримає руку (-и) гравця, який намагається виконати кидок, таким чином, що не дає йому можливості кинути. Проте, навіть у такому разі гравця вважають таким, що виконує спробу кидка. У цьому разі не має значення, чи залишив м'яч руку (-и) гравця, чи ні.

Нема ніякого зв'язку між кількістю кроків, зроблених без порушення правил, і процесом кидка.

15.1.3 **Безперервний рух** у процесі кидка:

- Починається, коли м'яч перебуває у руці (-ках) гравця, і рух для кидка, що зазвичай спрямований угору, почався.
- Може мати у собі рух рук (-и) та/або тіла, що його робить гравець при спробі кидка з гри.
- Закінчується, коли м'яч залишив руку (-и) гравця, або зроблено зовсім новий рух для кидка.

Ст. 16 Закинутий м'яч: коли він закинутий і його ціна

16.1 Визначення

- 16.1.1 М'яч закинутий, коли живий м'яч входить у кошик згори й залишається в ньому або проходить крізь нього.
- 16.1.2 М'яч вважають таким, що перебуває всередині кошика, навіть тоді, коли мала його частина перебуває всередині та нижче рівня кільця.

16.2 Правило

- 16.2.1 М'яч зараховують команді, що атакує кошик суперників, у який увійшов м'яч, таким чином:
  - Якщо м'яч випущено зі штрафного кидка, зараховують 1 очко.
  - Якщо м'яч випущено із зони двохочкових кидків з гри, зараховують 2 очка.
  - Якщо м'яч випущено із зони трьохочкових кидків з гри, зараховують 3 очка.
  - Після того, як м'яч торкнувся кільця при останньому або єдиному штрафному кидку, і м'яча без недодержання правил торкається нападник або захисник перед тим, як м'яч увійшов у кошик, зараховують 2 очка.
- 16.2.2 Якщо гравець **випадково** закидає м'яч з гри у свій **власний кошик**, 2 очка записують капітанові команди суперників на ігровому майданчику.
- 16.2.3 Якщо гравець **навмисно** закидає м'яч з гри у свій **власний кошик**, це є порушенням, і влучення не зараховують.
- 16.2.4 Якщо гравець змушує м'яч пройти повністю крізь кошик знизу, це є порушенням.

- 16.2.5 Ігровий годинник має показувати 0:00,3 (3 десятих секунди) чи більше для того, щоб гравець ще міг володіти м'ячем після вкидання або підбору після останнього або єдиного штрафного кидка, та здійснити спробу кидка з гри. Якщо ігровий годинник показує 0:00,2 або 0:00,1, єдиний спосіб здійснити кидок з гри, який буде зарахований — торкнутися або одним рухом спрямувати м'яч ізгори у кошик.

Ст. 17 Вкидання

17.1 Визначення

- 17.1.1 Вкидання відбувається тоді, коли гравець, який перебуває за межами ігрового майданчика, передає м'яч на ігровий майданчик.

17.2 Процедура

- 17.2.1 Суддя повинен передати м'яч з рук у руки, або покласти його на місце на підлозі, де він опиняється у розпорядженні гравця, який виконує вкидання. Він також може кинути або передати м'яч відскоком від підлоги, за умови того, що:

- Суддя перебуває на відстані не більше 4 м від гравця, який має виконувати вкидання.
- Гравець, який має виконувати вкидання, перебуває у належному місці, що визначене суддею.

- 17.2.2 Гравець має виконувати вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, або де суддею була зупинена гра, за винятком простору безпосередньо за щитом

- 17.2.3 У таких ситуаціях подальше вкидання виконують з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола:

- На початку усіх періодів, крім першого.
- Після штрафного кидка (-ів), призначених унаслідок технічного, неспортивного або фолу з дискваліфікацією.

Гравець, який виконує вкидання, повинен розташувати ноги по обох сторонах від продовження центральної лінії навпроти секретарського стола й має право передавати м'яч партнерові, який перебуває у будь-якому місці ігрового майданчика.

- 17.2.4 Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше в четвертому періоді та в кожному додатковому періоді, після тайм-ауту, наданого команді, що мала право на володіння м'ячем у своїй тильовій зоні, наступне за цим вкидання виконують з лінії вкидання навпроти секретарського стола у передовій зоні команди.

- 17.2.5 Після персонального фолу, який учинений гравцем команди, яка контролює живий м'яч, або має право на володіння м'ячем, подальше вкидання виконують з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил.

- 17.2.6 Кожного разу, коли м'яч входить у кошик, але кидок з гри або штрафний кидок не зарахований, подальше вкидання виконують з-за бічної лінії на рівні продовження лінії штрафних кидків.

17.2.7 Після закинутого з гри м'яча або влучного останнього або єдиного штрафного кидка:

- Будь-який гравець команди, у кошик якої закинуто м'яч, виконує вкидання з будь-якого місця з-за лицьової лінії, де м'яч було закинуто. Це правило також застосовують після того, як суддя передає м'яч або кладе його на те місце на підлозі, де він опиниться у розпорядженні гравця, який виконує вкидання після тайм-ауту чи будь-якої зупинки гри після закинутого м'яча з гри або зі штрафного кидка.
- Гравець, який виконує вкидання, може рухатися в обидві сторони та/або назад, а м'яч можна передавати один одному партнерами, які перебувають на або за лицьовою лінією, але відлік 5 секунд починають з моменту, коли м'яч опиняється у розпорядженні першого гравця, який перебуває за межами ігрового майданчика.

17.3 Правило

17.3.1 Гравець, який виконує вкидання, **не повинен**:

- Витратити більше 5 секунд для того, щоб випустити м'яч із рук.
- Наступати на ігровий майданчик, коли він тримає м'яч у своїй руці (-ках).
- Змушувати м'яч торкатися підлоги за межами ігрового майданчика після того як випустить його з рук при вкиданні.
- Торкатися м'яча на ігровому майданчику раніше, ніж його торкнеться інший гравець.
- Змушувати м'яч входити безпосередньо у кошик.
- Переміщуватися від місця, визначеного за обмежувальною лінією, на загальну відстань більше 1 м в одному чи в обох напрямках перед тим, як випустить м'яч із рук. Проте, дозволено відступати безпосередньо назад від лінії так далеко, як дають змогу обставини.

17.3.2 Під час вкидання інші гравці **не повинні**:

- Розташовувати будь-яку частину тіла над обмежувальною лінією доти, поки м'яч не буде вкинтий через цю лінію.
- Перебувати на відстані менше 1 м від гравця, який виконує вкидання, якщо простір за межами ігрового майданчика, вільний від перешкод у місці вкидання, складає менше 2 м від обмежувальної лінії.

Недодержання умов Ст. 17.3 є порушенням.

17.4 Покарання

М'яч передають команді суперників для вкидання з місця первинного вкидання.

Ст. 18 Тайм-аут

18.1 Визначення

Тайм-аут — це переривання гри на прохання тренера або помічника тренера.

18.2 Правило

- 18.2.1 Кожний тайм-аут триває 1 хвилину.
- 18.2.2 Тайм-аут може бути наданий тоді, коли є можливість надання тайм-ауту.
- 18.2.3 Можливість надання тайм-ауту з'являється, коли:
- Для обох команд: м'яч стає мертвим, ігровий годинник зупинений, і суддя закінчив процедуру демонстрації жестів секретарському столу.
  - Для обох команд: м'яч стає мертвим після влучного останнього або єдиного штрафного кидка.
  - Для команди, у кошик якої закинута м'яч з гри: коли закинута м'яч.
- 18.2.4 Можливість надання тайм-ауту закінчується, коли м'яч опиняється у розпорядженні гравця для вкидання або для виконання першого або єдиного штрафного кидка.
- 18.2.5 Кожній команді може бути надано:
- 2 тайм-аути протягом першої половини гри,
  - 3 тайм-аути протягом другої половини гри, але не більше ніж 2 тайм-аути протягом останніх 2 хвилин другої половини гри,
  - 1 тайм-аут у кожному додатковому періоді.
- 18.2.6 Невикористані тайм-аути не можуть бути перенесені на наступну половину або додатковий період.
- 18.2.7 Тайм-аут записують команді, тренер якої першим висловив прохання про його надання, якщо тільки тайм-ауту не надають після закинутаго командою суперників м'яча з гри, та при цьому не було зафіксовано недодержання правил.
- 18.2.8 Тайм-ауту не надають команді, яка закинула м'яч з гри, коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше в четвертому періоді та кожному додатковому періоду, за винятком ситуації, коли суддя зупинив гру.

18.3 Процедура

- 18.3.1 Тільки тренер або помічник тренера має право звертатися з проханням про надання тайм-ауту. Він має встановити візуальний контакт із секретарем або підійти до секретарського стола та чітко попросити про тайм-аут належним чином, тобто показати руками встановлений жест.
- 18.3.2 Прохання про надання тайм-ауту може бути скасованим тільки до того моменту, поки не пролунав сигнал секретаря про надання тайм-ауту.
- 18.3.3 Період тайм-ауту:
- Починається, коли суддя дає свисток і демонструє жест про надання тайм-ауту.
  - Закінчується, коли суддя дає свисток і жестом запрошує команди повернутися на ігровий майданчик.

- 18.3.4 Як тільки з'являється можливість надання тайм-ауту, секретар дає свій сигнал та повідомляє суддів про те, що надійшло прохання про надання тайм-ауту.
Якщо у кошик команди, що попросила про тайм-аут, закинуто м'яч з гри, секундометрист негайно зупиняє ігровий годинник і подає свій сигнал.
- 18.3.5 Під час тайм-ауту (а також протягом перерви у грі перед початком другого, четвертого, або кожного додаткового періоду) гравці можуть залишати ігровий майданчик і сидіти на лаві команди, а особи на лаві команди можуть вийти на ігровий майданчик за умови, що вони залишаються у безпосередній близькості від зони лави команди.
- 18.3.6 Якщо прохання про надання тайм-ауту надійшло від будь-якої команди після того, як м'яч опинився у розпорядженні гравця для виконання першого або єдиного штрафного кидка, тайм-аут надають, якщо:
- Останній або єдиний штрафний кидок влучний.
  - Після останнього або єдиного штрафного кидка виконують вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
  - Фол зафіксовано між штрафними кидками. У цьому разі виконання штрафного кидка (-ів) завершують, і тайм-аут надають до виконання покарання за новий фол.
  - Фол зафіксовано до того, як м'яч став живим після виконання останнього або єдиного штрафного кидка. У цьому разі тайм-аут надають до виконання покарання за новий фол.
  - Порушення зафіксовано до того, як м'яч став живим після виконання останнього або єдиного штрафного кидка. У цьому разі тайм-аут надають до виконання вкидання.
- У разі послідовних серій штрафних кидків та/або володіння м'ячем, спричинених більше ніж 1 покаранням за фол, кожну серію розглядають окремо.

Ст. 19   Заміна

19.1   Визначення

Заміна — це переривання гри на прохання запасного, висловлене для того, щоб стати гравцем.

19.2   Правило

- 19.2.1 Команда може замінити гравця (-ів) тоді, коли є можливість заміни.
- 19.2.2 Можливість заміни з'являється, коли:
- Для обох команд: м'яч стає мертвим, ігровий годинник зупинений, і суддя закінчив процедуру показу жестів секретарському столу.
  - Для обох команд: м'яч стає мертвим після влучного останнього або єдиного штрафного кидка.

- Для команди, у кошик якої закинута м'яч з гри: коли м'яч закинута, а ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше в четвертому періоді та будь-якому додатковому періоді.
- 19.2.3 Можливість заміни закінчується, коли м'яч опиняється у розпорядженні гравця для кидання або для виконання першого або єдиного штрафного кидка.
- 19.2.4 Гравець, який став запасним, та запасний, який став гравцем, не можуть відповідно повернутися у гру й залишити гру, поки м'яч знову не стане мертвим після фази відліку часу гри, за винятком ситуацій, коли:
- У команді залишилося менше 5 гравців на ігровому майданчику.
  - Гравець, який має виконувати штрафні кидки внаслідок виправлення помилки, перебуває на лаві команди після того, як він був замінений і має право грати.
- 19.2.5 Заміни не дозволяють команді, яка закинула м'яч з гри, коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше в четвертому періоді та в кожному додатковому періоді, коли ігровий годинник зупиняють, за винятком ситуації, коли суддя зупинив гру.
- 19.3 Процедура**
- 19.3.1 Тільки запасний гравець має право просити заміну. Він (а не тренер або помічник тренера) підходить до секретарського стола й чітко просить заміну, показуючи руками встановлений жест, або сідає на стілець для заміни. Він має бути готовим увійти у гру негайно.
- 19.3.2 Прохання про заміну може бути скасоване тільки до того моменту, поки не пролунав сигнал секретаря про надання заміни.
- 19.3.3 Як тільки з'являється можливість для заміни, секретар дає свій сигнал і повідомляє суддів про те, що надійшло прохання про заміну.
- 19.3.4 Запасний має залишатися за обмежувальною лінією доти, поки суддя не дасть свистком сигналу про заміну й жестом не запросить його вийти на ігровий майданчик.
- 19.3.5 Гравцеві, який був замінений, дозволено одразу піти до лави команди, не сповіщаючи про заміну секретаря чи суддю.
- 19.3.6 Заміни повинні бути проведені якнайшвидше. Гравець, який учинив 5 фолів, або якого було дискваліфіковано, має бути замінений негайно (приблизно протягом 30 секунд). Якщо, на думку судді, відбувається невинуватиме затримання гри, команді, яка завинила, записують тайм-аут. Якщо у команди не залишилося тайм-ауту, тренер цієї команди може бути покараним технічним фолом ('B').

- 19.3.7 Якщо заміну просять під час тайм-ауту або перерви у грі, іншої, ніж перерва між половинами гри, запасний має сповістити про це секретаря до того, як увійде у гру.
- 19.3.8 Якщо гравець, який виконує штрафні кидки, повинен бути замінений через те, що він:
- Травмований,
  - Учинив 5 фолів,
  - Дискваліфікований,
- тоді штрафні кидки має виконувати гравець, який його замінив, та який не може бути замінений знову, доки не зіграє у наступній фазі відліку часу гри.
- 19.3.9 Якщо прохання про заміну надійшло від будь-якої команди після того, як м'яч опинився у розпорядженні гравця для виконання першого або єдиного штрафного кидка, заміну надають, якщо:
- Останній або єдиний штрафний кидок влучний.
  - Після останнього або єдиного штрафного кидка виконують вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
  - Фол зафіксовано між штрафними кидками. У цьому разі виконання штрафного кидка (-ів) завершують, і заміну дозволяють до виконання покарання за новий фол.
  - Фол зафіксовано до того, як м'яч став живим після виконання останнього або єдиного штрафного кидка. У цьому разі заміну дозволяють до виконання покарання за новий фол.
  - Порушення зафіксовано до того, як м'яч став живим після виконання останнього або єдиного штрафного кидка. У цьому разі заміну дозволяють до виконання вкидання.
- У разі послідовних серій штрафних кидків та/або володіння м'ячем, спричинених більше ніж 1 покаранням за фол, кожен серію розглядають окремо.

Ст. 20 Гра, програна позбавленням права

20.1 Правило

Команда програє гру позбавленням права, якщо:

- Команда відсутня, або не може виставити 5 гравців, які готові грати, через 15 хвилин після часу початку гри, який зазначений у розкладі.
- Своїми діями вона заважає проведенню гри.
- Вона відмовляється грати після того, як отримала вказівку від старшого судді почати гру.

20.2 Покарання

20.2.1 Перемогу присуджують суперникам з рахунком 20:0. Крім того, команда, що програла гру позбавленням права, одержує у класифікації 0 очок.

20.2.2 У серії з 2 ігор (удома й на виїзді) із загальним підрахунком очок, і в серії ігор плей-оф до 2 перемог команда, що програла першу, другу чи третю гру позбавленням права, програє всю серію плей-оф позбавленням права. Це не стосується серії ігор плей-оф до 3 перемог.

20.2.3 Якщо команда грає у турнірі й програє гру позбавленням права удруге, команду дискваліфікують з виключенням з турніру, а всі набрані нею очки анулюють.

Ст. 21 Гра, програна через нестачу гравців

21.1 Правило

Команда програє гру через нестачу гравців, якщо під час гри у неї залишається на ігровому майданчику менше 2 гравців, готових грати.

21.2 Покарання

21.2.1 Якщо команда, якій присуджують перемогу, веде в рахунку, рахунок залишають таким, яким він був на момент, коли гру було припинено. Якщо команда, якій присуджують перемогу, не веде в рахунку, у протокол вносять результат 2:0 на її користь. Команда, що програла через нестачу гравців, одержує у класифікації 1 очко.

21.2.2 У серії з двох ігор (вдома й на виїзді) із загальним підрахунком очок команда, що програла через нестачу гравців першу чи другу гру, програє всю серію через нестачу гравців.

ПРАВИЛО П'ЯТЕ — ПОРУШЕННЯ

Ст. 22 Порушення

22.1 Визначення

Порушення — це недодержання правил.

22.2 Покарання

М'яч надають суперникам для вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, крім простору безпосередньо за щитом, якщо іншого не обумовлено правилами.

Ст. 23 Гравець за межами ігрового майданчика, м'яч за межами ігрового майданчика

23.1 Визначення

23.1.1 **Гравець** перебуває за межами ігрового майданчика, коли будь-яка частина його тіла торкається підлоги чи будь-якого предмета чи особи, іншої, ніж гравець, над, на або за обмежувальною лінією.

23.1.2 **М'яч** перебуває за межами ігрового майданчика, коли він торкається:

- Гравця або будь-якої іншої особи, яка перебуває за межами ігрового майданчика.
- Підлоги або будь-якого предмета, над, на або за обмежувальною лінією.
- Опори, що підтримує щит, задньої сторони щита чи будь-якого предмета над ігровим майданчиком.

23.2 Правило

23.2.1 М'яч змушує вийти за межі ігрового майданчика гравець, який останнім торкнувся м'яча, або до якого доторкнувся м'яч перед тим, як вийти за межі ігрового майданчика, навіть якщо потім м'яч вийшов за межі ігрового майданчика після торкання чогось іншого, ніж гравець.

23.2.2 Якщо м'яч виходить за межі ігрового майданчика внаслідок того, що він торкнувся гравця, або він був зачеплений гравцем, який перебуває на або за обмежувальною лінією, цей гравець є причиною виходу м'яча за межі ігрового майданчика.

23.2.3 Якщо гравець (-і) виходить (-ять) за межі ігрового майданчика або у свою тилову зону **під час** спірного м'яча, відбувається ситуація спірного кидка.

Ст. 24 Ведення м'яча

24.1 Визначення

24.1.1 Ведення — це рух живого м'яча, до чого його змушує гравець, який контролює цей м'яч, і кидає, відбиває, котить або б'є ним об підлогу чи навмисно кидає ним у щит.

24.1.2 **Ведення починається**, коли гравець, який установив контроль над живим м'ячем на ігровому майданчику, кидає,

відбиває, котить, або б'є ним об підлогу чи навмисно кидає ним у щит і торкається м'яча, перш ніж його торкнеться інший гравець.

Ведення закінчується, коли гравець торкається м'яча одночасно двома руками, або затримує м'яч в одній чи обох руках.

Під час ведення м'яч можна підкинути в повітря за умови, що він торкнеться підлоги або іншого гравця раніше, ніж гравець, який підкинув м'яч, знову торкнеться його рукою.

Кількість кроків, що може зробити гравець, коли м'яч не перебуває в контакті з його рукою, не обмежене.

24.1.3 Гравця, який випадково втрачає, а потім відновлює контроль над живим м'ячем на ігровому майданчику, вважають таким, що ненавмисно впустив м'яч.

24.1.4 Такі дії не є веденням:

- Послідовні кидки з гри.
- Випадкова втрата й відновлення контролю над м'ячем на початку чи наприкінці ведення (fumble).
- Спроба встановити контроль над м'ячем вибиванням його з простору розташування інших гравців.
- Вибивання м'яча з-під контролю іншого гравця.
- Переривання передачі та встановлення контролю над м'ячем.
- Перекидання м'яча з руки у руку й затримування його в одній чи обох руках до того, як він торкнеться підлоги, за умови, що гравець не робить зайвих кроків з м'ячем

24.2 Правило

Гравець не може вести м'яч другий раз після того, як його перше ведення закінчилося, якщо тільки між 2 веденнями він не втрачав контролю над живим м'ячем на ігровому майданчику через:

- Кидок по кошику.
- Торкання м'яча суперником.
- Передачу або випадкову втрату м'яча (fumble), який потім торкнувся, або якого торкнувся інший гравець.

Ст. 25 Зайві кроки з м'ячем

25.1 Визначення

25.1.1 **Зайві кроки з м'ячем** — це заборонене переміщення однієї чи обох ніг у будь-якому напрямку, коли гравець тримає живий м'яч на ігровому майданчику, понад обмеження, викладені в цій статті.

25.1.2 **Поворот** — це дозволене переміщення, під час якого гравець, що тримає живий м'яч на ігровому майданчику, крокує один чи кілька разів у будь-якому напрямку тією ж самою ногою, у той час як інша нога, що називається опірною, зберігає свою точку контакту з підлогою.

25.2 Правило

25.2.1 Визначення опірної ноги гравцем, який ловить живий м'яч на ігровому майданчику:

- Коли гравець стоїть на підлозі обома ногами:
  - У той момент, коли гравець зсуває чи відриває одну ногу від підлоги, інша нога стає опірною.
- Під час руху:
  - Якщо одна нога торкається підлоги, ця нога стає опірною.
  - Якщо обидві ноги не торкаються підлоги, і гравець приземлюється на обидві ноги одночасно, в момент, коли гравець зсуває чи відриває одну ногу від підлоги, інша нога стає опірною.
  - Якщо обидві ноги не торкаються підлоги, і гравець приземлюється на одну ногу, тоді ця нога стає опірною. Якщо гравець вистрибує з цієї ноги й зупиняється, приземлюючись на обидві ноги одночасно, тоді жодна нога не є опірною.

25.2.2 Переміщення з м'ячем гравця, який визначив опірну ногу під час контролю живого м'яча на ігровому майданчику:

- Коли він стоїть обома ногами на підлозі:
  - На початку ведення опірна нога не може бути зсунута чи відірвана від підлоги, поки м'яч не буде випущено з рук (-и).
  - При передачі або кидку з гри гравець може вистрибнути з опірної ноги, але жодна нога не може торкнутися підлоги раніше, ніж м'яч буде випущено з рук (-и).
- Під час руху:
  - При виконанні передачі або кидка з гри гравець може вистрибнути з опірної ноги й приземлитися на одну ногу, або одночасно на обидві ноги. Після цього одна чи обидві ноги можуть бути відірвані від підлоги, але жодна з ніг не може знову торкнутися підлоги доти, поки м'яч не буде випущено з рук (-и).
  - На початку ведення опірна нога не може бути зсунута чи відірвана від підлоги доти, поки м'яч не буде випущено з рук (-и).
- Протягом здійснення зупинки, коли жодна з ніг не є опірною:
  - На початку ведення жодна з ніг не може бути зсунута чи відірвана від підлоги, поки м'яч не буде випущено з рук (-и).
  - При виконанні передачі або кидка з гри одна або обидві ноги можуть бути відірвані від підлоги, але не зможуть знову торкнутися підлоги, поки м'яч не буде випущено з рук (-и).

25.2.3 Гравець, який падає, лежить або сидить на підлозі:

- **Не є порушенням**, коли гравець, який тримає м'яч, падає на підлогу або ковзає по ній, або, коли лежить чи сидить на ній, установлює контроль над м'ячем.
- **Є порушенням**, якщо після цього гравець перекочується по підлозі або намагається підвестися з м'ячем у руках.

Ст. 26 3 секунди**26.1 Правило**

26.1.1 Гравець **не може** залишатися в обмеженій зоні суперників більше 3 секунд поспіль, коли його команда контролює живий м'яч у передовій зоні, та ігровий годинник увімкнений.

26.1.2 Виняток повинен бути зроблений для гравця, який:

- Намагається вийти з обмеженої зони.
- Перебуває в обмеженій зоні, коли він чи його партнер по команді перебуває в процесі кидка, і м'яч залишає чи вже залишив руку (-и) гравця, який виконує кидок з гри.
- Веде м'яч в обмеженій зоні з метою зробити кидок з гри, після того як він перебував там менше 3 секунд поспіль.

26.1.3 Для того, щоб вважатися таким, що перебуває поза обмеженою зоною, гравець повинен розташувати обидві ноги на підлозі поза цією зоною.

Ст. 27 Гравець під щільною опікою**27.1 Визначення**

Гравця, який тримає живий м'яч на ігровому майданчику, вважають таким, що перебуває під щільною опікою, коли його суперник перебуває в активній захисній позиції на відстані не більше 1 м від нього, і при цьому не чинить недодержання правил.

27.2 Правило

Гравець під щільною опікою повинен передати, зробити кидок або повести м'яч протягом 5 секунд.

Ст. 28 8 секунд**28.1 Правило**

28.1.1 Щоразу, коли:

- Гравець у тилівій зоні установлює контроль над живим м'ячем,
- Під час вкидання м'яч торкається будь-якого гравця, або його торкається будь-який гравець у тилівій зоні, та при цьому не чинить недодержання правил, і команда гравця, який робив вкидання, зберігає контроль над м'ячем у своїй тилівій зоні,

ця команда протягом 8 секунд повинна перевести м'яч у свою передову зону.

- 28.1.2 Команда перевела м'яч у свою передову зону щоразу, коли:
- М'яч, не перебуваючи під контролем жодного гравця, торкається передової зони,
  - М'яч торкається будь-якого гравця, або його торкається будь-який гравець команди, що атакує, та при цьому не чинить недодержання правил, обидві ноги якого повністю перебувають у контакті з передовою зоною,
  - М'яч торкається будь-якого гравця, або його торкається будь-який гравець команди, що захищається, та при цьому не чинить недодержання правил, частина тіла якого перебуває в контакті з його тиловою зоною,
  - М'яч торкається судді, який частиною свого тіла перебуває в контакті з передовою зоною команди, що контролює м'яч,
  - Під час ведення м'яча з тилової зони у передову зону м'яч і обидві ноги гравця, який веде м'яч, повністю перебувають у контакті з передовою зоною.
- 28.1.3 Відлік 8 секунд буде проваджений далі з урахуванням часу, що залишився на момент зупинки, коли тій самій команді, що контролювала м'яч, призначають вкидання у тилу зони внаслідок:
- Виходу м'яча за межі ігрового майданчика.
  - Травми гравця цієї ж команди.
  - Ситуації спірного кидка.
  - Обопільного фолу.
  - Скасування рівних покарань проти обох команд.
- Ст. 29 24 секунди**
- 29.1 Правило**
- 29.1.1 Щоразу, коли:
- Гравець установлює контроль над **живим м'ячем на ігровому майданчику**,
  - Під час вкидання м'яч торкається будь-якого гравця, або його торкається будь-який гравець на ігровому майданчику, та при цьому не чинить недодержання правил, і команда гравця, який робив вкидання, зберігає контроль над м'ячем,
- ця команда має виконати спробу кидка з гри протягом 24 секунд.
- Для того, щоб вважати кидок з гри виконаним протягом 24 секунд:
- М'яч має залишити руку (-и) гравця, перш ніж пролунає сигнал годинника кидка, та
  - Після того, як м'яч залишив руку (-и) гравця при кидку, він має торкнутися кільця або увійти в кошик.
- 29.1.2 Коли **кидок з гри виконують безпосередньо перед кінцем періоду 24 секунд**, і сигнал годинника кидка лунає, коли м'яч перебуває в повітрі:

- Якщо м'яч входить у кошик, ніякого порушення не відбувається, сигнал ігнорують, і влучення зараховують.
- Якщо м'яч торкається кільця, але не входить у кошик, ніякого порушення не відбувається, сигнал ігнорують, і гра триває далі.
- Якщо м'яч не торкається кільця, відбувається порушення. Проте, якщо команда суперників встановлює негайний і очевидний контроль над м'ячем, сигнал ігнорують, і гра триває далі.

Усі обмеження, що пов'язані з перешкодою влученню й перешкодою м'ячу під час кидка, **враховують**.

29.2 Процедура

29.2.1 Годинник кидка зупиняють і скидають, коли гра зупинена суддею:

- Через фол або порушення (але не через те, що м'яч вийшов за межі ігрового майданчика) команди, що не контролювала м'яч,
- З будь-якої поважної причини, пов'язаної з командою, що не контролювала м'яч,
- З будь-якої поважної причини, не пов'язаної з жодною з команд.

У цих ситуаціях володіння м'ячем надають тій самій команді, що до того контролювала м'яч. Тоді

- Якщо вкидання виконують у тилівій зоні, годинник кидка скидають на 24 секунди.
- Якщо вкидання виконують у передовій зоні, годинник кидка скидають таким чином:
  - Якщо 14 секунд чи більше показує годинник кидка у той час, коли гра зупинена, годинник кидка не скидають, він буде провадити відлік далі з часу, на якому був зупинений.
  - Якщо 13 секунд чи менше показує годинник кидка у той час, коли гра зупинена, годинник кидка скидають на 14 секунд.

Проте, якщо гра зупинена суддею з будь-якої поважної причини, не пов'язаної з жодною з команд, і, на думку судді, скидання годинника кидка поставить суперників у невідгідне становище, годинник кидка буде провадити відлік далі з часу, на якому був зупинений.

29.2.2 Годинник кидка скидають на 24 секунди, коли команда суперників має право на вкидання після того, як гра була зупинена суддею внаслідок фолу або порушення, вчиненого командою, яка володіла м'ячем.

29.2.3 Після того як м'яч торкнувся кільця кошика суперників, годинник кидка скидають на:

- 24 секунди, якщо протилежна команда здобуває контроль над м'ячем.
- 14 секунд, якщо та ж сама команда, яка володіла м'ячем перед тим, як він торкнувся кільця, знову здобула контроль над м'ячем.

29.2.4 Якщо сигнал годинника кидка лунає помилково в той час, коли команда контролює м'яч, або жодна з команд не контролює м'яч, сигнал ігнорують, і гра триває далі.

Проте, якщо, на думку судді, команда, що контролює м'яч, була поставлена у невідгідне становище, гру зупиняють, показання годинника кидка виправляють, і володіння м'ячем надають цій команді.

Ст. 30 М'яч, повернений у тилу зону

30.1 Визначення

30.1.1 Команда контролює живий м'яч у своїй передовій зоні, якщо:

- гравець цієї команди обома ногами торкається своєї передової зони, коли тримає, ловить або веде м'яч у своїй передовій зоні, або
- гравці цієї команди передають м'яч один одному у своїй передовій зоні.

30.1.2 Команда, яка контролює живий м'яч у передовій зоні, змусила м'яч повернутися у свою тилу зону з порушенням правил, якщо гравець цієї команди є останнім, хто торкнувся м'яча у своїй передовій зоні, після чого першим торкається м'яча гравець цієї команди

- який частиною свого тіла торкається тилової зони або
- після того як м'яч торкнувся тилової зони цієї команди.

Це обмеження стосується всіх ситуацій у передовій зоні команди, включно з киданням. Проте, воно не стосується гравця, який вистрибує зі своєї передової зони, і, перебуваючи в повітрі, встановлює новий командний контроль над м'ячем, після чого приземлюється з м'ячем у своїй тилу зоні.

30.2 Правило

Є порушенням, коли команда, яка контролює живий м'яч у своїй передовій зоні, повертає м'яч у свою тилу зону.

30.3 Покарання

30.3.1 М'яч надають суперникам для кидання у їхній передовій зоні з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, крім простору безпосередньо за щитом.

Ст. 31 Перешкода влученню та перешкода м'ячу

31.1 Визначення

31.1.1 **Кидок з гри або штрафний кидок:**

- **Починається**, коли м'яч залишає руку (-и) гравця, який перебуває в процесі кидка.

- **Закінчується**, коли м'яч:
  - Входить у кошик безпосередньо згори й залишається в ньому або проходить крізь нього.
  - Більше не має можливості увійти в кошик.
  - Торкається кільця.
  - Торкається підлоги.
  - Стає мертвим.

31.2 Правило

31.2.1 **Перешкода влученню** під час кидка з гри відбувається, коли гравець торкається м'яча, що перебуває повністю вище рівня кільця, та:

- М'яч перебуває на низхідній траєкторії польоту в кошик, або,
- Після того, як м'яч торкнувся щита.

31.2.2 **Перешкода влученню** під час **штрафного кидка** відбувається, коли гравець торкається м'яча у той момент, коли він перебуває в польоті в кошик, і раніше, ніж м'яч торкнувся кільця.

31.2.3 Обмеження, пов'язані з перешкодою влученню м'яча, застосовують до того, як:

- М'яч більше не має можливості увійти в кошик.
- М'яч торкається кільця.

31.2.4 **Перешкода м'ячу** відбувається, коли:

- Після кидка з гри або останнього або єдиного штрафного кидка гравець торкається кошика або щита в той момент, коли м'яч перебуває в контакті з кільцем.
- Після штрафного кидка, за яким мають виконувати наступний штрафний (-і) кидок (-и), гравець торкається м'яча, кошика або щита тоді, коли м'яч ще зберігає можливість увійти в кошик.
- Гравець просовує руку в кошик знизу й торкається м'яча.
- Захисник торкається м'яча або кошика, коли м'яч перебуває в кошику, й це заважає м'ячу пройти крізь кошик.
- Гравець спричиняє вібрацію кошика або захоплює кошик таким чином, що, на думку судді, це перешкодило м'ячу увійти в кошик, або змусило м'яч увійти в кошик.
- Гравець захоплює кошик, щоб зіграти м'ячем.

31.2.5 Коли:

- Суддя дає свисток, коли м'яч перебуває в руках гравця в процесі кидка, або м'яч перебуває в польоті під час кидка з гри,
- Лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду, коли м'яч перебуває в польоті під час кидка з гри,

жоден з гравців не повинен торкатися м'яча після того, як той торкнувся кільця, поки м'яч ще зберігає можливість увійти в кошик.

Усі обмеження, що пов'язані з перешкодою влученню й перешкодою м'ячу при кидку, **враховують**.

31.3 Покарання

31.3.1 Якщо порушення вчинив **нападник**, жодних очок не зараховують. М'яч передають команді суперників для вкидання з продовження лінії штрафних кидків, якщо іншого не обумовлено правилами.

31.3.2 Якщо порушення вчинив **захисник**, команді, що перебуває у нападі, зараховують:

- 1 очко, якщо м'яч було випущено зі штрафного кидка.
- 2 очка, якщо м'яч було випущено із зони двохочкових кидків.
- 3 очка, якщо м'яч було випущено із зони трьохочкових кидків.

Процедура зарахування очок є такою ж, якби м'яч увійшов у кошик.

31.3.3 Якщо порушення вчинив **захисник** протягом останнього або єдиного штрафного кидка, команді, що перебуває у нападі, зараховують 1 очко, після чого захисника карають технічним фолом.

ПРАВИЛО ШОСТЕ — ФОЛИ**Ст. 32 Фоли****32.1 Визначення**

32.1.1 Фол — це недодержання правил, що полягає у неправильному персональному контакті з суперником та/або неспортивній поведінці.

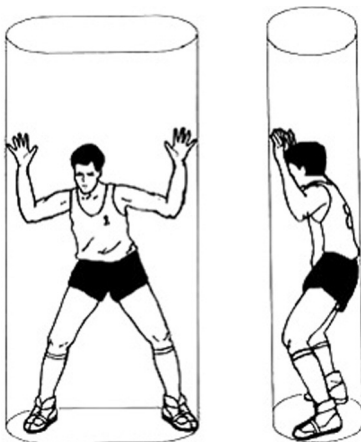
32.1.2 Будь-яка кількість фолів може бути призначена кожній з команд. Без огляду на покарання, кожний фол повинен бути зафіксованим, записаним у протокол особи, яка завинила, й відповідно покараним.

Ст. 33 Контакт: загальні принципи**33.1 Принцип циліндра**

Принцип циліндра визначений простором усередині уявного циліндра, що його займає гравець на підлозі. Він має у собі простір над гравцем і обмежений:

- **Попереду** — долонями гравця,
- **Позаду** — сідницями гравця та
- **З боків** — зовнішніми поверхнями рук і ніг.

Руки можуть бути розташовані перед тулубом, але не далі, ніж положення ніг, при цьому вони можуть бути зігнутими в ліктях таким чином, щоб передпліччя й долоні були підняті вертикально вгору. Відстань між ногами має бути пропорційною зросту.

Рисунок 5 Принцип циліндра

33.2 Принцип вертикальності

Упродовж гри кожний гравець має право зайняти на ігровому майданчику будь-яку позицію (циліндр), якої ще не зайняв суперник.

Цей принцип захищає простір на підлозі, що його займає гравець, і простір над ним, коли він вистрибує вертикально вгору в цьому просторі.

Як тільки гравець залишає свою вертикальну позицію (циліндр), і відбувається контакт з тілом суперника, який вже зайняв свою власну вертикальну позицію (циліндр), гравець, який утратив свою вертикальну позицію (циліндр), є відповідальним за контакт.

Захисник не повинен бути покараним за вертикальний стрибок (у межах свого циліндра), чи за те, що він тримає руки піднятими вгору над собою в межах свого циліндра.

Нападник, який перебуває на підлозі або в повітрі, не повинен спричинити контакту з захисником, який займає правильну захисну позицію:

- Використовуючи руки для того, щоб створити собі додатковий простір (відштовхування).
- Виставляючи ноги чи руки з метою спричинити контакт під час, або одразу після кидка з гри.

33.3 Правильна позиція при опіці

Захисник займає правильну вихідну позицію при опіці, коли:

- Він перебуває обличчям до свого суперника, та
- Обидві його ноги перебувають на підлозі.

Правильна позиція при опіці поширюється на простір над гравцем (циліндр) від підлоги до стелі. Він може піднімати руки над головою чи вистрибнути вертикально вгору, але має при цьому зберігати руки у вертикальному положенні всередині уявного циліндра.

33.4 Опіка гравця, який контролює м'яч

При опіці гравця, що контролює м'яч (тримає або веде) **чинників часу й відстані не враховують.**

Гравець із м'ячем має очікувати опіки й бути готовим зупинитися чи змінити напрямок свого руху кожного разу, коли суперник займає правильну вихідну позицію опіки перед ним, навіть якщо це здійснено за частку секунди.

Гравець, який опікає (захисник), повинен займати правильну вихідну позицію опіки, не спричиняючи контакту до того, як він зайняв свою позицію.

Як тільки захисник зайняв правильну вихідну позицію, він може рухатися, щоб опікувати свого суперника, але він не може розставляти рук, виставляти плечей, стегон чи ніг з метою перешкодити гравцеві, який веде м'яч, обійти себе.

Приймаючи рішення про ситуацію блокування/зіткнення, в якій бере участь гравець із м'ячем, судді повинні керуватися такими принципами:

- Захисник повинен займати правильну вихідну позицію опіки обличчям до гравця з м'ячем і стояти обома ногами на підлозі.
- Захисник може залишатися нерухомим, стрибати вертикально вгору чи рухатися вбік або назад для того, щоб зберегти правильну вихідну позицію опіки.
- Під час руху з метою утримувати правильну вихідну позицію опіки, одна чи обидві ноги можуть на мить відірватися від підлоги, та рух має бути спрямований убік або назад, але **не в напрямку до** гравця з м'ячем.
- Якщо контакт відбувається у груди, вважають, що захисник був у місці контакту першим.
- Зайнявши правильну позицію при опіці, захисник може повертатися **в межах** свого циліндра, щоб уникнути травм.

У разі, якщо відбувається будь-яка ситуація з наведених вище, контакт розглядають таким, що його спричинив гравець із м'ячем.

33.5 Опіка гравця, який не контролює м'яч

Гравець, який не контролює м'яч, має право вільно пересуватися по ігровому майданчику й займати будь-яку позицію, якої ще не зайняв інший гравець.

При опіці гравця, який не контролює м'яч, **враховують чинники часу й відстані**. Захисник не може займати позиції так близько та/або так швидко на шляху суперника, який рухається, що у останнього не залишиться достатньо часу або відстані, щоб зупинитися чи змінити напрямок свого руху.

Ця відстань прямо пропорційна швидкості руху суперника, але в жодному разі не менша 1 звичайного кроку.

Якщо захисник ігнорує чинники часу та відстані, коли займає свою правильну вихідну позицію при опіці, та виникає контакт з тілом суперника, він є відповідальним за цей контакт.

Як тільки захисник зайняв правильну захисну позицію, він може рухатися, щоб опікати свого суперника. Він не повинен перешкоджати гравцеві обійти себе, виставляючи руки, плечі, стегна чи ноги на його шляху. Він може повертатися в межах свого циліндра, щоб уникнути травм.

33.6 Гравець, який перебуває в повітрі

Гравець, який вистрибнув у повітря з місця на ігровому майданчику, має право знову приземлитися в цьому ж місці.

Він має право приземлитися в іншому місці ігрового майданчика за умови, що місце приземлення та прямий шлях між

місцями відриву й приземлення ще не зайняті суперником (-ами) у момент, коли він вистрибнув.

Якщо гравець вистрибнув та приземлився, але за інерцією зіштовхнувся з суперником, який зайняв правильну захисну позицію поблизу місця приземлення, за цей контакт відповідає гравець, який здійснив стрибок.

Після того, як гравець вистрибнув, суперник не може рухатися на його шляху.

Переміщення під гравця, який перебуває в повітрі, що призвело до контакту, є зазвичай неспортивним фолом, а в певних обставинах може бути й фолом з дискваліфікацією.

33.7 Заслін: правильний і неправильний

Заслін — це спроба затримати або перешкодити суперникові без м'яча зайняти бажану позицію на ігровому майданчику.

Правильний заслін відбувається, коли гравець, який ставить заслін суперникові:

- **Був нерухомим** (у межах свого циліндра), коли відбувся контакт.
- Стояв обома ногами на підлозі, коли відбувся контакт.

Неправильний заслін відбувається, коли гравець, який ставить заслін суперникові:

- **Рухався** в момент, коли стався контакт.
- Не залишив достатньої відстані, коли ставив заслін поза простором зору **нерухомого** суперника, коли стався контакт.
- Не взяв до уваги чинників часу й відстані стосовно суперника, який **рухався**, коли стався контакт.

Якщо заслін поставлено **у просторі зору** нерухомого суперника (спереду або збоку), гравець може ставити заслін так близько до нього, як забажає, якщо при цьому не відбувається контакту.

Якщо заслін поставлено **поза простором зору** нерухомого суперника, гравець, який ставить заслін, повинен дати суперникові можливість зробити 1 звичайний крок у бік заслону, не спричиняючи контакту.

Якщо суперник **рухається**, необхідно враховувати чинники часу й відстані. Гравець, який ставить заслін, повинен залишити достатній простір для того, щоб гравець, якому ставлять заслін, міг уникнути заслону у спосіб зупинки або зміни напрямку свого руху.

Необхідна відстань завжди повинна бути не менше 1 та не більше 2 звичайних кроків.

Гравець, якому правильно поставлений заслін, відповідає за будь-який контакт із гравцем, який поставив заслін.

33.8 Зіткнення

Зіткнення — це неправильний персональний контакт гравця з м'ячем або без м'яча, що відбувається при поштовху або руху в тубу суперника.

33.9 Блокування

Блокування — це неправильний персональний контакт, що перешкоджає переміщенню суперника з м'ячем або без м'яча.

Гравець, який намагається поставити заслін, чинить фол блокування, якщо виникає контакт у момент, коли він рухається, а його суперник нерухомий або відступає від нього.

Якщо гравець, не звертаючи уваги на м'яч, перебуває обличчям до суперника й змінює свою позицію відповідно до переміщення суперника, він у першу чергу несе відповідальність за будь-який контакт, що виникає, якщо відсутні інші чинники.

Вираз «якщо відсутні інші чинники» стосується навмисного поштовху, зіткнення чи затримки з боку гравця, якому ставлять заслін.

Гравець може виставляти руку (-и) або лікоть (-ті) поза своїм циліндром, коли він займає позицію на ігровому майданчику, але вони повинні бути повернені до циліндра, коли суперник намагається обійти гравця. Якщо рука (-и) або лікоть (-ті) перебувають поза його циліндром, і відбувається контакт, це є блокуванням або затримкою.

33.10 Півкруглі зони без фолу зіткнення

Півкруглі зони без фолу зіткнення нанесені на ігровий майданчик для того, щоб визначити особливий простір для інтерпретації ситуацій зіткнення/блокування під кошиком.

У будь-якій ігровій ситуації проході в півкруглу зону без фолу зіткнення, контакт, спричинений гравцем, який нападає й перебуває в повітрі, з гравцем, який захищається й перебуває всередині півкруглої зони без фолу зіткнення, не розглядають як фол у нападі, якщо тільки гравець, який нападає, не використовує своїх рук, ніг або тіла з недодержанням правил. Це правило застосовують, коли:

- гравець, який нападає, контролює м'яч, перебуваючи в повітрі, та
- він робить спробу кидка з гри або передає м'яч за межі півкруглої зони, та
- гравець, який захищається, перебуває однією чи обома ногами в контакті з півкруглою зоною без фолу зіткнення.

33.11 Торкання суперника кистю (-ями) та/або рукою (-ами)

Саме по собі торкання суперника рукою (-ами) необов'язково є фолом.

Судді повинні вирішити, чи одержав гравець, який спричинив контакт, незаслужену перевагу. Якщо контакт, що його спричинив гравець, будь-яким чином обмежує свободу руху суперника, такий контакт є фолом.

Неправильне використання кисти (-ей) або витягнутих рук (-и) відбувається, коли захисник перебуває в захисній позиції, та його кисть (-і) або рука (-и) торкаються й залишаються в контакті з суперником **з м'ячем** або **без м'яча** з метою перешкодити його пересуванню.

Постійні торкання або «штирхання» суперника з м'ячем чи без нього є фолом, тому що можуть призвести до грубої гри.

Такі дії **нападника з м'ячем** є фолом:

- Захоплення чи заплітання руки або ліктя навкруг захисника з метою одержати незаслужену перевагу.
- Відштовхування захисника, щоб позбавити його можливості зіграти чи спробувати зіграти в м'яч або створити більший простір між собою та захисником.
- Використання витягнутого передпліччя або кисти руки під час ведення м'яча щоб перешкодити суперникові заволодіти м'ячем.

Дії **нападника без м'яча** є фолом, якщо він відштовхує суперника для того, щоб:

- Звільнитися, щоб отримати м'яч.
- Перешкодити захисникові грати чи намагатися зіграти м'ячем.
- Створити більше простору між собою та захисником.

33.12 Гра центрових

Принцип вертикальності (принцип циліндра) також стосується гри центрових.

Нападак у позиції центрального й захисник, який його опікає, повинні брати до уваги права один одного на вертикальну позицію (циліндр).

Фолом вважають спроби нападника чи захисника в позиції центрального виштовхнути свого суперника плечем або стегном з позиції, яку той займає, або перешкоджати йому вільно пересуватися, використовуючи при цьому розставлені руки, плечі, стегна, ноги або інші частини тіла.

33.13 Неправильна опіка з-за спини

Неправильна опіка з-за спини — це персональний контакт із суперником захисника, який перебуває позаду нього. Той факт, що захисник намагається зіграти в м'яч, не виправдовує його контакту з суперником із-за спини.

33.14 Затримка

Затримка — це неправильний персональний контакт із суперником, що заважає свободі його пересування. Цей контакт (затримка) може відбуватися з будь-якою частиною тіла.

33.15 Поштовх

Поштовх — це неправильний персональний контакт із будь-якою частиною тіла, при якому гравець примусово посуває або намагається посувати суперника, який контролює або не контролює м'яч.

Ст. 34 Персональний фол**34.1 Визначення**

34.1.1 Персональний фол — це фол гравця внаслідок його неправильного контакту з суперником, без огляду на те, чи є м'яч живим або мертвим.

Гравець не повинен тримати, блокувати, штовхати, зіштовхуватися, ставити підніжку, чи перешкоджати переміщенню суперника, виставляючи кисть, руку, лікоть, плече, коліно, стегно чи ступню ноги. Він не повинен згинатися неприродним чином (поза своїм циліндром) і дозволяти собі будь-які грубі чи насильницькі дії.

34.2 Покарання

Гравця, який завинив, карають персональним фолом.

34.2.1 Якщо фол учинено проти гравця, який не перебував у процесі кидка:

- Гру відновлюють вкиданням командою, яка не має провини, з місця, найближчого до того, де було вчинено фол.
- Якщо команда, яка завинила, підлягає покаранню за командні фоли, застосовують положення Ст. 41.

34.2.2 Якщо фол учинено проти гравця, який перебував у процесі кидка, цьому гравцеві надають таку кількість штрафних кидків:

- Якщо м'яч випущено під час кидка з гри, й кидок влучний, м'яч зараховують і надають 1 додатковий штрафний кидок.
- Якщо м'яч випущено під час кидка з зони двохочкових кидків, і кидок невдалий, надають 2 штрафних кидки.
- Якщо м'яч випущено під час кидка з зони трьохочкових кидків, і кидок невдалий, надають 3 штрафних кидки.
- Якщо фол на гравцеві відбувається одночасно чи безпосередньо перед сигналом ігрового годинника про кінець періоду, або одночасно чи безпосередньо перед сигналом годинника кидка у той момент, коли м'яч ще перебуває в руці (-ах) гравця, й кидок з гри влучний, влучення не зараховують і призначають 2 або 3 штрафних кидки.

Ст. 35 Обопільний фол**35.1 Визначення**

35.1.1 Обопільний фол — це ситуація, в якій 2 гравців, які є суперниками, чинять персональні фоли один проти одного приблизно одночасно.

35.2 Покарання

Персональним фолом карають кожного з гравців, які завинили. Жодних штрафних кидків не призначають, і гру поновлюють таким чином:

Якщо приблизно в той самий час, коли стався обопільний фол,

- Зараховано м'яч, закинутий з гри, або влучний останній чи єдиний штрафний кидок, м'яч надають команді, в кошик якої він був закинутий, для вкидання з будь-якого місця за лицьовою лінією.
- Одна з команд контролювала м'яч, або мала право на володіння м'ячем, м'яч надають цій команді для вкидання його у гру з місця, найближчого до місця недодержання правил.
- Жодна з команд не контролювала м'яч, або не мала права на володіння м'ячем, відбувається ситуація спірного кидка.

Ст. 36 Технічний фол

36.1 Правила поведінки

- 36.1.1 Проведення гри на належному рівні вимагає повного й лояльного співробітництва гравців та осіб на лаві команди з суддями, суддями за столом і комісаром, якщо він присутній.
- 36.1.2 Кожна команда має право докладати всіх зусиль, щоб досягти перемоги, але це має відповідати духу спортивного суперництва та чесної гри.
- 36.1.3 Коли це співробітництво будь-яким чином навмисно чи неодноразово ігнорують, чи не визнають духу та цілей цих правил, це розглядають як технічний фол.
- 36.1.4 Судді можуть запобігати технічним фолом, попереджаючи членів команди, чи навіть пропускаючи невеликі технічні недодержання правил, що вочевидь ненавмисні й безпосередньо не впливають на гру, якщо тільки такі недодержання не повторюють після попередження.
- 36.1.5 Якщо недодержання правил виявлено після того, як м'яч став живим, гру зупиняють і призначають технічний фол. Покарання виконують таким чином, ніби технічний фол відбувся в той момент, коли його зафіксовано. Усе, що відбулося між недодержанням правил і зупинкою гри, залишають чинним.

36.2 Насильство

- 36.2.1 Акти насильства можуть ставатися протягом гри всупереч духу спортивного суперництва й чесної гри. Такі дії повинні бути негайно припинені суддями, а в разі потреби, службовцями громадського порядку.
- 36.2.2 Усякий раз, коли акти насильства, у яких беруть участь гравці чи особи на лаві команди, стаються на ігровому майданчику чи в безпосередній близькості від нього, судді повинні вжити необхідних заходів, щоб припинити їх.
- 36.2.3 Будь-які згадані вище особи, які винні в очевидних актах агресії проти суперників та суддів, мають бути дискваліфіковані. Старший суддя має повідомити про інцидент організацію, що проводить змагання.

- 36.2.4 Службовці сил громадського порядку можуть вийти на ігровий майданчик тільки на прохання суддів. Проте, якщо глядачі вийдуть на ігровий майданчик з явним наміром учинити акт насильства, службовці сил громадського порядку повинні негайно втрутитися, щоб захистити команди й суддів.
- 36.2.5 Усі інші місця, включно з входами, виходами, коридорами, роздягальнями та ін. перебувають під юрисдикцією організаторів змагань і службовців сил громадського порядку.
- 36.2.6 Фізичні дії гравців або осіб на лаві команди, що можуть призвести до uszkodження ігрового обладнання, не можуть бути дозволені суддями.
- Як тільки судді помітять подібні дії, вони повинні попередити тренера команди, яка завинила.
- Якщо подібні дії будуть повторюватися, негайно призначають технічний фол порушникові.

36.3 Визначення

- 36.3.1 Технічний фол гравця — це фол, не пов'язаний з контактом із суперником, що відбувається, коли гравець, включно з такою поведінкою, та не обмежуючись нею:
- Зневажає попередження суддів.
  - Нешанобливо торкається суддів, комісара, суддів за столом чи персоналу на лаві команди.
  - Нешанобливо звертається до суддів, комісара, суддів за столом чи суперників.
  - Використовує вислови або жести, що мають образливий чи провокативний характер для глядачів.
  - Дражнить суперника або заважає йому стежити за грою, розмахуючи руками перед очима.
  - Надмірно розмахує ліктями.
  - Затримує гру, навмисно торкаючись м'яча після того, як він проходить крізь кошик, або заважаючи суперникові швидко кинути м'яч у гру.
  - Падає на підлогу, імітуючи фол.
  - Висне на кільці таким чином, що кільце утримує його вагу, за винятком ситуації, коли гравець на мить захоплює кільце після кидка згори, або тоді, коли, на думку судді, він намагається уникнути травми, або запобігти травмі іншого гравця.
  - Перешкоджає влученню під час останнього або єдиного штрафного кидка, перебуваючи в захисті. Команді, яка виконує штрафний кидок, що перебуває в нападі, зараховують 1 очко, після чого захисника карають технічним фолом.
- 36.3.2 Технічний фол особи на лаві команди — це фол за нешанобливе звертання або торкання суддів, комісара, суддів за столом або

суперників, чи недодержання правил процедурного або адміністративного характеру.

- 36.3.3 Гравця дискваліфікують до кінця гри, коли його покарано 2 технічними фолами
- 36.3.4 Тренера дискваліфікують до кінця гри, коли:
- Його покарано 2 технічними фолами ('С') внаслідок його особистої неспортивної поведінки.
  - Його покарано 3 технічними фолами, кожний з яких 'В' або один з них 'С', внаслідок неспортивної поведінки інших осіб на лаві команди.
- 36.3.5 Якщо гравця або тренера дискваліфікують відповідно до Ст. 36.3.3 або Ст. 36.3.4, підлягає покаранню тільки технічний фол, і жодного додаткового покарання за дискваліфікацію не призначають.

36.4 Покарання

- 36.4.1 Якщо технічний фол учинений:
- Гравцем, такий технічний фол призначають йому як фол гравця та вважають його одним з командних фолів.
  - Особою на лаві команди, такий технічний фол призначають тренерові, й цей фол не вважають одним з командних фолів.
- 36.4.2 1 штрафний кидок надають суперникам, за яким виконують:
- Вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
  - Спірний кидок у центральному колі на початку першого періоду.

Ст. 37 Неспортивний фол

37.1 Визначення

- 37.1.1 Неспортивний фол — це фол унаслідок контакту гравця, який, на думку судді:
- Не є законною спробою зіграти безпосередньо в м'яч відповідно до духу та цілей цих правил.
  - Є надмірним, жорстким контактом, спричиненим гравцем, який намагався зіграти в м'яч.
  - Є контактом захисника з суперником ззаду чи збоку у намаганні зупинити швидкий прорив, і нема інших захисників між гравцем, який нападає, і кошиком його суперників.
  - Є контактом захисника з суперником на майданчику під час останніх 2 хвилин четвертого чи будь-якого додаткового періоду, коли м'яч перебуває за межами обмежувальних ліній для кидання та все ще в руках судді чи в розпорядженні гравця, який виконує кидання.
- 37.1.2 Судді повинні трактувати неспортивні фоли однаково протягом усієї гри й оцінювати тільки дію.

37.2 Покарання

37.2.1 Неспортивний фол призначають гравцеві, який завинив.

37.2.2 Штрафний кидок (-ки) надають гравцеві, на якому вчинено фол, після чого виконують:

- Вкидання м'яча з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
- Спірний кидок у центральному колі на початку першого періоду.

Призначають таку кількість штрафних кидків:

- Якщо фол учинено проти гравця, який не перебував у процесі кидка, призначають 2 штрафних кидки.
- Якщо фол учинено проти гравця, який перебував у процесі кидка, і кидок влучний, влучення зараховують і додатково призначають 1 штрафний кидок.
- Якщо фол учинено проти гравця, який перебував у процесі кидка, і м'яч не увійшов у кошик, призначають 2 або 3 штрафних кидки.

37.2.3 Гравця дискваліфікують до кінця гри, коли його покарано 2 неспортивними фоломи.

37.2.4 Якщо гравця дискваліфікують відповідно до Ст. 37.2.3, підлягає покаранню тільки неспортивний фол, і жодного додаткового покарання за дискваліфікацію не призначають.

Ст. 38 Фол з дискваліфікацією

38.1 Визначення

38.1.1 Фол з дискваліфікацією — це будь-яка кричуща неспортивна брутальна дія гравця або особи на лаві команди.

38.1.2 Тренер, який отримав фол з дискваліфікацією, повинен бути замінений помічником тренера, якщо його прізвище внесене у протокол. Якщо прізвища помічника тренера у протокол не внесене, тренера повинен замінити капітан (КАП).

38.2 Покарання

38.2.1 Фол з дискваліфікацією призначають особі, яка завинила.

38.2.2 Завжди, коли особу, яка завинила, дискваліфіковано відповідно до певної статті цих правил, вона повинна піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на її розсуд, вона має залишити будівлю.

38.2.3 Штрафний (-и) кидок (-ки) надають:

- Будь-якому членові команди суперників, як це визначене його тренером, у разі фолу, що не був спричинений контактом.
- Гравцеві, на якому було вчинено фол, у разі фолу, що був спричинений контактом з суперником.

За яким (-и) відбувається:

- Вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
  - Спірний кидок у центральному колі на початку першого періоду.
- 38.2.4 Призначають таку кількість штрафних кидків:
- Якщо вчинено бесконтактний фол, призначають 2 штрафних кидки.
  - Якщо фол учинено проти гравця, який не перебував у процесі кидка, призначають 2 штрафних кидки.
  - Якщо фол учинено проти гравця, який перебував у процесі кидка, і кидок влучний, влучення зараховують і додатково призначають 1 штрафний кидок.
  - Якщо фол учинено проти гравця, який перебував у процесі кидка, і м'яч не увійшов у кошик, призначають 2 або 3 штрафних кидки.

Ст. 39 Бійка

39.1 Визначення

Бійка — це фізична протидія один одному 2 чи більше суперників (гравців та осіб на лаві команди).

Ця стаття стосується тільки осіб на лаві команди, що залишають межі зони лави команди під час бійки чи будь-якої ситуації, що може призвести до бійки.

39.2 Правило

39.2.1 Запасні, видалені гравці чи особи, що супроводжують команду, які залишають зону лави команди під час бійки чи будь-якої ситуації, що може призвести до бійки, повинні бути дискваліфіковані.

39.2.2 Тільки тренерові та/або помічнику тренера дозволено залишати зону лави команди під час бійки чи будь-якої ситуації, що може призвести до бійки, для того, щоб допомогти суддям підтримати або відновити порядок. У цій ситуації вони не повинні бути дискваліфіковані.

39.2.3 Якщо тренер та/або помічник тренера залишають зону лави команди й не допомагають або не роблять спроби допомогти суддям підтримати чи відновити порядок, вони повинні бути дискваліфіковані.

39.3 Покарання

39.3.1 Без огляду на кількість осіб на лаві команди, дискваліфікованих за те, що вони залишили зону лави команди, єдиний технічний фол ('В') призначають тренерові команди.

39.3.2 У разі, якщо осіб на лаві з обох команд дискваліфіковано відповідно до цієї статті, та нема інших покарань за фоли, які необхідно виконати, гру поновлюють таким чином:

Якщо приблизно в той самий час, коли гру було зупинено через бійку:

- Зараховано м'яч, закинутий з гри, м'яч надають команді, в кошик якої він був закинутий, для вкидання з будь-якого місця за лицьовою лінією.
- Одна з команд контролювала м'яч, або мала право на володіння м'ячем, його надають цій команді для вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
- Жодна з команд не контролювала м'яч, або не мала права на володіння м'ячем, відбувається ситуація спірного кидка.

39.3.3 Усі фоли з дискваліфікацією записують відповідно до В.8.3 та не вважають командними фолами.

39.3.4 Усі можливі покарання за фоли гравців на майданчику, які брали участь у бійці чи будь-якій ситуації, що призводить до бійки, розглядають відповідно до Ст. 42.

ПРАВИЛО СЬОМЕ — ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

Ст. 40 5 фолів гравця

- 40.1 Гравець, який учинив 5 фолів, персональних та/або технічних, повинен бути поінформованим про це суддею й бути негайно видаленим з гри. Він має бути заміненним протягом 30 секунд.
- 40.2 Фол, що його отримує гравець, який раніше вчинив 5 фолів, розглядають як фол видаленого гравця. Ним карають і записують у протокол тренерові ('B').

Ст. 41 Командні фоли: покарання

41.1 Визначення

- 41.1.1 Командний фол — це персональний, технічний, неспортивний або фол з дискваліфікацією, вчинений гравцем. Команда підлягає покаранню за командні фоли, коли вона вчинила 4 командних фоли в періоді.
- 41.1.2 Усі командні фоли, що вчинені під час перерви у грі, вважають такими, що вчинені в наступному періоді чи наступному додатковому періоді.
- 41.1.3 Усі командні фоли, що вчинені в будь-якому додатковому періоді, вважають такими, що вчинені в четвертому періоді.

41.2 Правило

- 41.2.1 Коли команда підлягає покаранню за командні фоли, усі подальші персональні фоли, що вчинені проти гравця, який не перебуває у процесі кидка, карають 2 штрафними кидками, замість вкидання. Гравець, проти якого було вчинено фол, повинен виконати штрафні кидки.
- 41.2.2 Якщо персональний фол учинений гравцем, команда якого контролювала живий м'яч, або мала право на володіння м'ячем, такий фол карають наданням м'яча команді суперників для вкидання.

Ст. 42 Особливі ситуації

42.1 Визначення

У той самий період зупинки годинника після того як зафіксовано недодержання правил, можуть виникнути особливі ситуації, коли чинять додатковий (-і) фол (-и).

42.2 Процедура

- 42.2.1 Усі фоли повинні бути призначені, та всі покарання визначені.
- 42.2.2 Визначають послідовність, у якій відбувалися всі недодержання правил.
- 42.2.3 Усі однакові покарання проти команд і покарання за обопільні фоли скасовують у тому ж порядку, в якому вони були призначені. Після того як покарання були записані у протокол і скасовані, їх розглядають як такі, що не були призначені.

- 42.2.4 Право на володіння м'ячем, як частина останнього покарання, скасовує будь-які попередні права на володіння м'ячем.
- 42.2.5 Як тільки м'яч став живим при виконанні першого або єдиного штрафного кидка або при вкиданні, це покарання вже більше не може бути використаним, щоб скасувати інші покарання, які залишилися.
- 42.2.6 Усі покарання, які залишилися, виконують у тій послідовності, в якій вони були зафіксовані.
- 42.2.7 Якщо після скасування рівних покарань проти команд нема інших покарань, що належить виконати, гру поновлюють таким чином:
Якщо приблизно в той самий час, коли сталося перше недодержання правил:
- Зараховано м'яч, закинутий з гри, м'яч надають команді, в кошик якої він був закинутий, для вкидання з будь-якого місця за лицьовою лінією.
  - Одна з команд контролювала м'яч, або мала право на володіння м'ячем, його надають цій команді для вкидання з місця, найближчого до того, де сталося перше недодержання правил.
  - Жодна команда не контролювала м'яч, або не мала права на володіння м'ячем, відбувається ситуація спірного кидка.

Ст. 43 Штрафні кидки

43.1 Визначення

- 43.1.1 Штрафний кидок — це можливість, яку надають гравцеві, щоб набрати 1 очко кидком без перешкод з позиції за лінією штрафних кидків і всередині півкола.
- 43.1.2 Серія штрафних кидків — це всі штрафні кидки та/або подальше право на володіння м'ячем як наслідок покарання за один фол.

43.2 Правило

- 43.2.1 Коли фіксують персональний фол, штрафний (-i) кидок (-ки) надають таким чином:
- Штрафний (-i) кидок (-и) має виконати гравець, проти якого вчинено фол.
  - Якщо надійшло прохання про його заміну, він повинен виконати штрафний (-i) кидок (-и) раніше, ніж вийде з гри.
  - Якщо він має залишити гру через травму, через те, що вчинив 5 фолів, чи через дискваліфікацію, штрафний (-i) кидок (-и) має виконати гравець, який його замінив. Якщо команда більше не має запасних, штрафний (-i) кидок (-и) виконує будь-який його партнер, який визначений тренером.

- 43.2.2 Якщо зафіксовано технічний фол, штрафний кидок виконує будь-який член команди суперників, який визначений тренером.
- 43.2.3 Гравець, який виконує штрафний кидок, повинен:
- Зайняти позицію за лінією штрафних кидків і всередині півкола.
  - Використовувати будь-який спосіб виконання штрафних кидків таким чином, щоб м'яч увійшов у кошик згори або торкнувся кільця.
  - Випустити м'яч протягом 5 секунд від моменту, коли суддя передав його у розпорядження гравця.
  - Не торкатися лінії штрафних кидків або входити в обмежену зону, поки м'яч не увійде в кошик або не торкнеться кільця.
  - Не імітувати штрафного кидка.
- 43.2.4 Гравці, які перебувають на місцях для боротьби за підбір м'яча, мають право займати позиції на цих просторах за чергою; вважають, що вони мають глибину в 1 м, як це показано на рис. 6.
- Протягом виконання штрафних кидків ці гравці не повинні:
- Займати місця для боротьби за підбір м'яча, на які вони не мають права.
  - Входити в обмежену зону, нейтральну зону, чи залишати місця для боротьби за підбір м'яча раніше, ніж м'яч залишив руку (-и) гравця, який виконує штрафний кидок.
  - Заважати своїми діями гравцеві, який виконує штрафний кидок.

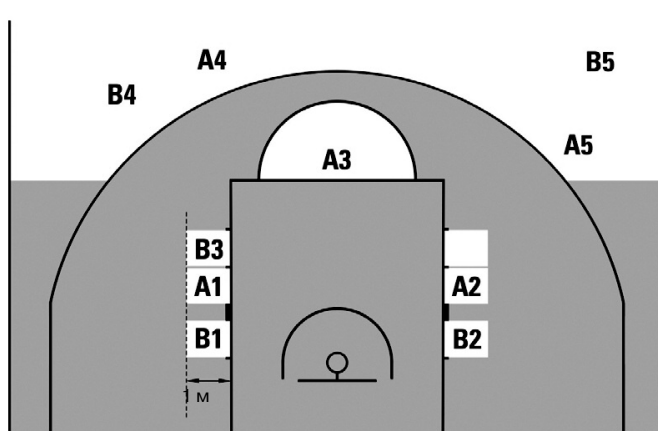

Рисунок 6 Розташування гравців під час штрафних кидків

43.2.5 Гравці, які не займають місць для боротьби за підбір м'яча, залишаються за умовним продовженням лінії штрафних кидків й лінією трьохочкових кидків, поки не закінчиться штрафний кидок.

43.2.6 Під час виконання штрафного (-их) кидка (-ів), за якими буде виконана наступна серія (-її) штрафних кидків або викидання, всі гравці повинні залишатися за умовним продовженням лінії штрафних кидків і за лінією трьохочкових кидків.

Недодержання умов Ст. 43.2.3, 43.2.4, 43.2.5 і 43.2.6 є порушенням.

43.3 Покарання

43.3.1 Якщо **штрафний кидок влучний**, і порушення чинить гравець, який виконує штрафний кидок, очка не зараховують.

Будь-які порушення інших гравців, які відбуваються безпосередньо перед, чи приблизно одночасно, або після того, як порушення вчинив гравець, який виконував штрафний кидок, не беруть до уваги.

М'яч надають команді суперників для викидання з продовження лінії штрафних кидків, якщо тільки нема наступного покарання у вигляді штрафного (-их) кидка (-ів) або володіння м'ячем, яке належить виконати.

43.3.2 Якщо **штрафний кидок влучний**, і порушення (чи кілька порушень) чинить будь-який (-і) інший (-і) гравець (-і), ніж той, який виконує штрафний кидок:

- Очко зараховують.
- Порушення (чи кілька порушень) не беруть до уваги.

У разі виконання останнього або єдиного штрафного кидка м'яч надають команді суперників для викидання з будь-якого місця за лицьовою лінією.

43.3.3 Якщо **штрафний кидок невдалий**, і порушення чинить:

- **Гравець, який виконував штрафний кидок**, чи його **партнер** при останньому або єдиному штрафному кидку, м'яч передають команді суперників для викидання з продовження лінії штрафних кидків, якщо тільки ця команда не має права на подальше володіння м'ячем.
- **Суперник** гравця, який виконував штрафний кидок, то додатковий штрафний кидок надають гравцеві, який виконував цей кидок.
- **Обидві команди** при останньому або єдиному штрафному кидку, відбувається ситуація спірного кидка.

Ст. 44 Помилки, які можна виправити

44.1 Визначення

Судді можуть виправити помилку, якщо правило було проігноровано через неухважність, тільки в таких ситуаціях:

- Надано незаслужений (-и) штрафний (-и) кидок (-и).
- Не надано заслуженого (-их) штрафного (-их) кидка (-ів).
- Помилково зараховано або скасовано очки.
- Надано дозвіл виконувати штрафний (-и) кидок (-и) неналежному гравцеві.

44.2 Загальне провадження

- 44.2.1 Для того, щоб помилки, згадані вище, могли бути виправлені, вони мають бути виявлені суддями, комісаром, якщо він присутній, або суддями за столом раніше, ніж м'яч стане живим після того як він вперше став мертвим після того, як ігровий годинник було ввімкнено слідом за помилкою.
- 44.2.2 Суддя може зупинити гру негайно, коли виявлено помилку, яку можна виправити, за умови, що жодна з команд не буде поставлена в невігідне становище.
- 44.2.3 Будь-які фоли, що сталися, очки, що були набрані, зіграний час і додаткові дії, що могли відбутися після помилки, але до її виявлення, є й далі чинними.
- 44.2.4 Після того як помилку виправлено, гру відновлюють у тому місці, де її було зупинено, щоб виправити помилку, якщо іншого не обумовлено правилами. М'яч передають команді, яка мала право на м'яч у той момент, коли гру було зупинено для виправлення помилки.
- 44.2.5 Як тільки помилка, яка все ще є такою, що її можна виправити, виявлена, та:
- Якщо гравець, необхідний, щоб виправити помилку, перебуває на лаві команди після заміни й має право грати (не вчинив п'ятого фолу й не був дискваліфікований), він має знову вийти на ігровий майданчик, щоб узяти участь у виправленні помилки, та у цей момент він стає гравцем.
Після виправлення помилки він може залишитися у грі, якщо тільки знову не надійшло прохання про його заміну, після якої він матиме право грати далі, в разі чого гравець може залишити ігровий майданчик.
  - Якщо гравець був заміненим через травму, через те, що вчинив п'ятий фол чи був дискваліфікованим, гравець, який його замінив, має взяти участь у виправленні помилки.
- 44.2.6 Помилки, які можна виправити, не можуть бути виправлені після того, як старший суддя підписав протокол.
- 44.2.7 Будь-які помилки у запису рахунку, у відліку часу гри або часу кидка, що їх допустилися судді за столом, які пов'язані з рахунком, кількістю фолів, кількістю тайм-аутів, або з часом гри, або з часом кидка, який був зіграний, або не був відміряний, можуть бути виправлені суддями в будь-який час до того, як старший суддя підпише протокол.

44.3 Спеціальне провадження

- 44.3.1 Надано незаслужений (-і) штрафний (-і) кидок (-и). Штрафний (-і) кидок (-ки), виконаний (-і) внаслідок помилки, скасовують, і гру поновлюють таким чином:
- Якщо ігровий годинник не було ввімкнено після помилки, м'яч надають для вкидання з-за бічної лінії на рівні продовження лінії штрафних кидків команді, чиї штрафні кидки були скасовані.
  - Якщо ігровий годинник було ввімкнено, та:
    - Команда, яка контролює м'яч (або має право на володіння м'ячем) на момент, коли було виявлено помилку, та ж сама, що й контролювала м'яч у той момент, коли сталася помилка, або
    - Жодна з команд не контролювала м'яч у той момент, коли було виявлено помилку, м'яч надають команді, яка мала право на вкидання в момент, коли сталася помилка.
  - Якщо ігровий годинник було ввімкнено, та в той момент, коли було виявлено помилку, м'яч контролює (або має право на володіння м'ячем) команда суперників тієї команди, що контролювала м'яч на момент помилки, відбувається ситуація спірного кидка.
  - Якщо ігровий годинник було ввімкнено, та в той момент, коли помилку було виявлено, надають штрафний (-і) кидок (-ки) як покарання за фол, тоді штрафний (-і) кидок (-ки) виконують, і м'яч надають для вкидання команді, яка контролювала м'яч у той момент, коли сталася помилка.
- 44.3.2 Не надано заслуженого (-их) штрафного (-их) кидка (-ів).
- Якщо не відбулася зміна володіння м'ячем з моменту, коли сталася помилка, гру поновлюють після виправлення помилки, як і після будь-якого звичайного штрафного кидка.
  - Якщо та ж сама команда закидає м'яч після помилково наданого права на володіння м'ячем у вигляді вкидання, помилку ігнорують.
- 44.3.3 Надано дозвіл виконувати штрафний (-і) кидок (-и) неналеж- ному гравцеві.
- Виконаний штрафний (-і) кидок (-и) і володіння м'ячем, якщо воно є частиною покарання, скасовують. М'яч надають коман- ді суперників для вкидання з-за бічної лінії з продовження лінії штрафних кидків, якщо тільки нема покарань за інші недодер- жання правил, які належить виконати.

ПРАВИЛО ВОСЬМЕ — СУДДІ, СУДДІ ЗА СТОЛОМ, КОМІСАР: ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА

Ст. 45 Судді, судді за столом і комісар

- 45.1 **Суддями** повинні бути: старший суддя й 1 або 2 судді. Їм допомагають судді за столом і комісар, якщо він присутній.
- 45.2 **Суддями за столом** повинні бути: секретар, помічник секретаря, секундометрист і оператор годинника кидка.
- 45.3 **Комісар** сідає між секретарем і секундометристом. Його обов'язками під час гри в першу чергу є спостерігати за роботою суддів за столом і надавати допомогу старшому судді й судді (-ям) у нормальному проведенні гри.
- 45.4 Судді певної гри не повинні бути будь-яким чином пов'язані з жодною з команд, що перебувають на ігровому майданчику.
- 45.5 **Судді, судді за столом і комісар повинні проводити гру відповідно до цих правил і не мають права змінювати їх.**
- 45.6 Форма суддів складається з суддівської сорочки, довгих штанів чорного кольору, чорних шарпеток і чорного баскетбольного взуття.
- 45.7 Судді, як і судді за столом, повинні бути в єдиній уніформі.

Ст. 46 Старший суддя: обов'язки та права

Старший суддя повинен:

- 46.1 Перевірити та схвалити все обладнання, що буде використане під час гри.
- 46.2 Визначити офіційний ігровий годинник, годинник кидка, секундомір і познайомитися з суддями за столом.
- 46.3 Вибрати ігровий м'яч принаймні з 2 м'ячів, що були в використанні, наданих командою господарів. Якщо жоден з цих м'ячів не підходить як ігровий, він може вибрати найкращий м'яч з тих, що є в наявності.
- 46.4 Не дозволяти нікому з гравців носити предметів, що можуть завдати травми іншим гравцям.
- 46.5 Проводити спірний кидок на початку першого періоду й вкидання відповідно до процедури володіння за чергою на початку всіх інших періодів.
- 46.6 Має право зупинити гру, коли цього вимагають обставини.
- 46.7 Має право визначити, що команда програла гру позбавленням права.
- 46.8 Ретельно перевірити протокол після закінчення часу гри, чи в будь-який інший час, коли він вважає це потрібним.
- 46.9 Затвердити й підписати протокол після закінчення часу гри, що означає **закінчення** ігрової юрисдикції суддів та їхнього **зв'язку** з грою. **Права** суддів **починають діяти**, коли вони

з'являються на ігровому майданчику за 20 хвилин до початку гри, який зазначений у розкладі, та **закінчують діяти** із сигналом ігрового годинника про кінець часу гри, що затверджують судді.

46.10 Зробити запис на зворотній стороні протоколу раніше, ніж підписати його:

- У разі, якщо одній з команд зараховують поразку позбавленням права, або в разі фолу з дискваліфікацією,
- У разі будь-якої неспортивної поведінки гравців чи осіб на лаві команди, яка відбувалася раніше ніж за 20 хвилин до часу початку гри, який зазначений у розкладі, або між кінцем ігрового часу й затвердженням підписом протоколу.

У такому разі старший суддя (комісар, якщо він присутній) надсилає детальний рапорт про інцидент в організацію, що проводить змагання.

46.11 Приймати остаточне рішення кожного разу, коли це необхідно, або коли думки суддів розходяться. Для того, щоб прийняти остаточне рішення, він може порадитися з суддею (-ями), комісаром, якщо він присутній, та/або суддями за столом.

46.12 Уповноважений схвалити перед грою та використовувати, якщо вона наявна, **систему негайного відеоперегляду (Instant Replay System — IRS)**, щоб вирішити, перед тим як підписати протокол

- у момент закінчення періоду чи додаткового періоду
  - чи був м'яч під час влучного кидка з гри випущений з рук перед тим, як пролунав сигнал ігрового годинника про кінець періоду.
  - чи необхідно та який час слід установити на ігровому годиннику, якщо
    - Гравець, який виконував кидок, учинив порушення через вихід м'яча за межі ігрового майданчика.
    - Сталося порушення правила часу кидка.
    - Сталося порушення правила 8 секунд.
    - Було зафіксовано фол перед кінцем ігрового часу.
- якщо ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у четвертому чи кожному додатковому періоді,
  - чи був м'яч під час влучного кидка з гри випущений з рук до того, як пролунав сигнал годинника кидка.
  - чи був м'яч під час влучного кидка з гри випущений з рук до того, як було зафіксовано фол.
  - щоб визначити гравця, який спричинив вихід м'яча за межі ігрового майданчика.
- у будь-який момент гри
  - чи оцінювати влучний кидок з гри двома чи трьома очками.

Травень 2014 Стор. 60 з 99	ОФІЦІЙНІ ПРАВИЛА БАСКЕТБОЛУ 2014 Правило восьме — Судді, судді за столом, комісар: обов'язки та права	
-------------------------------	---	--

- після того як неправильно працював ігровий годинник або годинник кидка, на який час слід виправити показання годинника (-ів).
- щоб визначити належного гравця, який буде виконувати штрафні кидки.
- щоб визначити участь членів команди та осіб, що супроводжують команди, у бійці.

46.13 Має право приймати рішення з будь-яких питань, що спеціально не обумовлені цими Правилами.

Ст. 47 Судді: обов'язки та права

- 47.1 Судді мають право приймати рішення в випадках недодержання цих правил, що вчинені як у межах, так і поза обмежувальними лініями, включно з секретарським столом, лавами команд і просторами безпосередньо за лініями.
- 47.2 Судді дають свисток, коли стається недодержання правил, закінчується період, або тоді, коли вони вважають за потрібне зупинити гру. Судді не дають свистків після закинутого м'яча з гри, влучного штрафного кидка, або коли м'яч стає живим.
- 47.3 Коли судді приймають рішення при персональному контакті чи порушенні, вони в кожному випадку повинні керуватися такими основними принципами:
- Необхідність підтримувати цілісність гри, виходячи з духу та намірів правил.
  - Послідовність у застосуванні принципу перевага/невигідне становище. Суддям не слід переривати ходу гри без потреби й не карати випадкового персонального контакту, який ні надає гравцеві переваги, ні ставить його суперника в невыгідне становище.
  - Послідовність у застосуванні здорової суті в кожній грі, беручи до уваги здібності гравців, їхнє ставлення й поведінку протягом гри.
  - Послідовність у підтриманні рівноваги між контролем за грою й ходом гри, тобто володіти почуттям того, що учасники намагаються зробити, й визначати тільки те, що буде правильним для гри.
- 47.4 Якщо результат гри опротестований однією з команд, старший суддя (комісар, якщо він присутній) повинен протягом 1 години після закінчення ігрового часу надіслати рапорт з описанням того, що сталося, в організацію, яка проводить змагання.
- 47.5 Якщо суддя травмований, чи з будь-якої причини не може далі виконувати своїх обов'язків протягом 5 хвилин, гра повинна бути поновлена. Інший суддя (-ді) буде судити сам до кінця гри, якщо нема можливості замінити суддю, який травмова-

ний, кваліфікованим запасним суддею. Після консультації з комісаром, якщо він присутній, рішення про можливість заміни приймає суддя (ді), який залишився на ігровому майданчику.

47.6 Для всіх міжнародних ігор, якщо треба пояснити рішення, усі словесні роз'яснення роблять англійською мовою.

47.7 **Кожний суддя має право приймати рішення в межах своїх обов'язків, але не має права скасовувати чи піддавати сумніву рішення, що приймає інший (-і) суддя (-і).**

47.8 **Рішення суддів є остаточними й не можуть бути оскарженими або проігнорованими.**

Ст. 48 Секретар і помічник секретаря: обов'язки.

48.1 У розпорядження **секретаря** має бути наданий протокол, і він веде записи:

- Щодо команд: реєструє прізвища й номери гравців, які мають почати гру, та всіх запасних, які вступають у гру. Коли відбувається недодержання правил, пов'язане з 5 гравцями, які починають гру, замінами або номерами гравців, він якнайшвидше повідомляє про це найближчого суддю.
- Зміни сумарного рахунку очок, записуючи влучення з гри й зі штрафних кидків.
- Фолів, призначених кожному гравцеві. Секретар негайно повідомляє суддю, коли кому-небудь з гравців призначено п'ятий фол. Він записує фолі, призначені кожному тренерові, й негайно повідомляє суддю, коли тренер має бути дискваліфікованим. Так само, він негайно повідомляє суддю, коли гравець отримав 2 технічних або 2 неспортивних фолі та що він повинен бути дискваліфікованим.
- Тайм-аутів. Він повідомляє суддів про можливість надання тайм-ауту, коли від команди надійшло прохання про надання тайм-ауту, й повідомляє тренера через суддю про те, що у тренера більше не залишилося жодного тайм-ауту в половині гри або в додатковому періоді.
- Визначає наступне володіння за чергою, керуючи стрілкою володіння м'ячем за чергою. Секретар змінює напрямок стрілки володіння м'ячем за чергою одразу після закінчення першої половини гри, тому що команди обмінюються кошиками у другій половині.

48.2 **Секретар** також повинен:

- Демонструвати кількість фолів, що отримані кожним гравцем, піднімаючи покажчик з цифрою, що відповідає кількості фолів цього гравця, таким чином, щоб обидва тренери чітко це бачили.

Травень 2014 Стор. 62 з 99	ОФІЦІЙНІ ПРАВИЛА БАСКЕТБОЛУ 2014 Правило восьме — Судді, судді за столом, комісар: обов'язки та права	
-------------------------------	---	--

- Помістити покажчик командних фолів на край секретарського стола, найближчий до лави команди, що підлягає покаранню за командні фоли, у момент, коли м'яч стає живим після четвертого командного фолу в періоді.
  - Виконувати заміни.
  - Подавати свій сигнал **тільки** тоді, коли м'яч мертвий, і до того, як м'яч знову стає живим. Звук сигналу секретаря **не зупиняє** ігрового годинника чи гри, а також не змушує м'яч стати мертвим.
- 48.3 **Помічник секретаря** керує табло рахунку й допомагає секретареві. У разі будь-якої розбіжності між показниками на табло й записами у протоколі, та при неможливості встановити причину цієї розбіжності, за істину приймають записи, зазначені у протоколі, відповідно до яких повинні бути виправлені показання на табло.
- 48.4 Якщо помилку в веденні сумарного рахунку очок виявлено у протоколі:
- Під час гри, секретар повинен зачекати першого моменту, коли м'яч стане мертвим, перш ніж подати свій сигнал.
  - Після закінчення ігрового часу, але до підписання протоколу старшим суддею, помилка повинна бути виправленою, навіть якщо це виправлення вплине на остаточний результат гри.
  - Після підписання протоколу старшим суддею, помилка більше не може бути виправленою. Старший суддя або комісар, якщо він присутній, повинен надіслати детальний рапорт в організацію, що проводить змагання.
- Ст. 49 Секундометрист: обов'язки**
- 49.1 У розпорядження секундометриста має бути наданий ігровий годинник і секундомір, і він повинен:
- Вести відлік ігрового часу, тайм-аутів і перерв у гри.
  - Переконатися, що сигнал ігрового годинника про кінець ігрового часу періоду лунає дуже гучно й автоматично.
  - Вжити всіх можливих засобів, які він має у своєму розпорядженні, для того, щоб негайно поінформувати суддів у тому випадку, коли його сигнал не пролунав або не був почутий.
  - Повідомити команди й суддів не пізніше, ніж за 3 хвилини, про початок третього періоду.
- 49.2 Секундометрист повинен вести відлік **ігрового часу** таким чином:
- Вмикати ігровий годинник, коли:
    - Під час спірного кидка м'яч відбиває один з гравців, який стрибав, і при цьому не чинить недодержання правил.

- Після невдалого останнього або єдиного штрафного кидка м'яч залишається живим і торкається гравця на ігровому майданчику, або його торкається гравець на ігровому майданчику.
  - Під час викидання м'яч торкається гравця на ігровому майданчику, або його торкається гравець на ігровому майданчику, і при цьому не відбувається недодержання правил.
  - Зупиняти ігровий годинник, коли:
    - Сплив ігровий час періоду, якщо ігровий годинник не зупинився автоматично.
    - Суддя дає свисток у момент, коли м'яч живий.
    - Закинуто м'яч з гри в кошик команди, що попросила тайм-аут.
    - Закинуто м'яч з гри, коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у четвертому періоді та кожному додатковому періоді.
    - Лунає сигнал годинника кидка у той момент, коли команда контролює м'яч.
- 49.3 Секундометрист повинен вести відлік **тайм-ауту** таким чином:
- Вмикати секундомір одразу після того як суддя дає свисток і сигнал про надання тайм-ауту.
  - Подавати свій сигнал після того як спливли 50 секунд тайм-ауту.
  - Подавати свій сигнал, коли тайм-аут закінчився.
- 49.4 Секундометрист повинен вести відлік **перерви у грі** таким чином:
- Вмикати секундомір одразу після того, як закінчився попередній період.
  - Подавати свій сигнал за 3 хвилини й за 1:30 хвилини до початку першого й третього періодів.
  - Подавати свій сигнал за 30 секунд до початку другого, четвертого й кожного додаткового періоду.
  - Подавати свій сигнал і одночасно зупиняти секундомір одразу після того, як закінчилася перерва у грі.
- Ст. 50 Оператор годинника кидка: обов'язки**
- У розпорядження оператора годинника кидка має бути наданий годинник кидка, яким він повинен керувати таким чином:
- 50.1 **Вмикати, або провадити відлік далі**, коли:
- На ігровому майданчику команда встановлює контроль над живим м'ячем. Після цього просте торкання м'яча суперником не розпочинає нового періоду відліку годинника кидка, якщо та ж сама команда й далі контролює м'яч.

Травень 2014 Стор. 64 з 99	ОФІЦІЙНІ ПРАВИЛА БАСКЕТБОЛУ 2014 Правило восьме — Судді, судді за столом, комісар: обов'язки та права	
-------------------------------	---	--

- Під час вкидання м'яч торкається гравця на ігровому майданчику, або його торкається будь-який гравець на ігровому майданчику, і при цьому не відбувається недодержання правил.
- 50.2 **Зупинити, але не скидати**, коли та ж сама команда, що перед тим контролювала м'яч, має право на вкидання внаслідок:
- Виходу м'яча за межі ігрового майданчика.
  - Травми гравця тієї ж команди.
  - Ситуації спірного кидка.
  - Обопільного фолу.
  - Скасування однакових покарань проти команд.
- 50.3 **Зупинити й скинути на 24 секунди** з відсутністю показань на дисплеї, коли:
- Закинуто м'яч з гри.
  - М'яч торкається кільця кошика суперників (за винятком випадку, коли м'яч застрягає між кільцем і щитом) і м'яч перебуває під контролем команди, яка не контролювала його до того, як м'яч торкнувся кільця.
  - Команда має право на вкидання у своїй тилловій зоні:
    - Унаслідок фолу або порушення.
    - Гру зупиняють унаслідок дії, не пов'язаної з командою, яка контролює мяч.
    - Гру зупиняють унаслідок дії, не пов'язаної з жодною з команд, якщо тільки суперники не будуть поставлені в невідгідне становище.
  - Команда має право на штрафний (-ні) кидок (-ки).
  - Команда, що контролює м'яч, чинить недодержання правил.
- 50.4 **Зупинити, але не скидати** на 24 секунди, коли та ж сама команда, що перед тим контролювала м'яч, має право на вкидання в передовій зоні, та 14 секунд чи більше показує годинник кидка:
- Унаслідок фолу або порушення.
  - Гру зупиняють унаслідок дії, не пов'язаної з командою, яка контролює мяч.
  - Гру зупиняють унаслідок дії, не пов'язаної з жодною з команд, якщо тільки суперники не будуть поставлені в невідгідне становище.
- 50.5 **Зупинити й скинути на 14 секунд, коли:**
- Та ж сама команда, що перед тим контролювала м'яч, має право на вкидання в передовій зоні, та 13 секунд чи менше показує годинник кидка:
    - Унаслідок фолу або порушення (але не через те, що м'яч вийшов за межі ігрового майданчика).

- Гру зупиняють унаслідок дії, не пов'язаної з командою, яка контролює мяч.
- Гру зупиняють унаслідок дії, не пов'язаної з жодною з команд, якщо тільки суперники не будуть поставлені в невігідне становище.
- Після того як м'яч торкнувся кільця під час невдалого кидка з гри, останнього або єдиного штрафного кидка чи під час передачі, якщо команда, яка відновлює контроль над м'ячем — це та ж сама команда, яка контролювала м'яч перед тим, як він торкнувся кільця.

50.6

Вимкнути, після того як м'яч став мертвим та ігровий годинник зупинено у будь-якому періоді, коли будь-яка команда розпочинає новий контроль над м'ячем, і на ігровому годиннику залишається менше 14 секунд.

Сигнал годинника кидка не зупиняє ігрового годинника або гри, а також не примушує м'яч стати мертвим, за винятком ситуації, коли команда контролює м'яч.

А — ЖЕСТИ СУДДІВ

- A.1 Жести, наведені в цих Правилах, є єдиними офіційними жестами. Усі судді повинні використовувати їх в усіх іграх.
- A.2 Настійно рекомендовано, щоб під час демонстрації жестів секретарському столу судді супроводжували їх усною інформацією (у міжнародних матчах англійською мовою).
- A.3 Важливо, щоб судді за столом також були знайомі з цими жестами.

Віднесені до ігрового годинника

ЗУПИНИТИ
ГОДИННИК

Відкрита долоня

ЗУПИНИТИ
ГОДИННИК — ФОЛ

Долоня стиснута
в кулак

УВІМКНУТИ
ГОДИННИК

Рвучкий помах
рукою

Зарахування влучення

1 ОЧКО

1 палець,
опустити кисть

2 ОЧКА

2 пальці,
опустити кисть

3 ОЧКА

3 пальці розпрямлені
Одна рука: Спроба кидка
Обидві руки: Влучний кидок

Заміна й Тайм-аут
ЗАМІНА

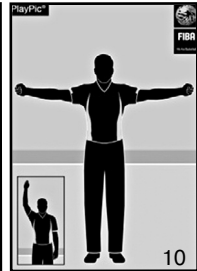

Схрещені руки

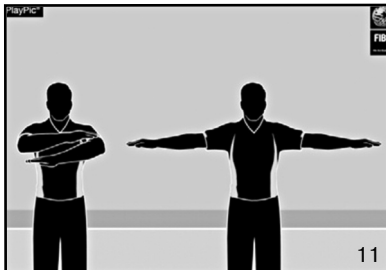
**ЗАПРОШЕННЯ
НА ІГРОВИЙ
МАЙДАНЧИК**

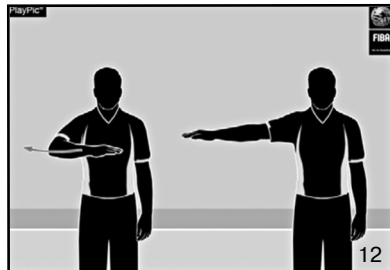
 Помах відкритою
долонею до тіла

**НАДАННЯ
ТАЙМ-АУТУ**

 Долоня та
вказівний палець
утворюють літеру Т

ТАЙМ-АУТ МЕДІА

 Розведені руки,
долоні стиснуті
в кулаки

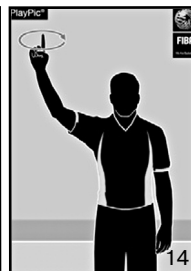
Інформативні
СКАСУВАТИ ВЛУЧЕННЯ АБО ІГРОВУ ДІЮ

 Одноразово розвести
та звести руки на грудях

ВИДИМИЙ ВІДЛІК

Відлік рухом долоні

**ЗВ'ЯЗОК МІЖ
СУДДЯМИ ТА СУД-
ДЯМИ ЗА СТОЛОМ**

 Великий палець
угору

**ПОКАЗАННЯ
ГОДИННИКА КИДКА
СКИНУТИ**

 Обертати долонею
з розпрямленим
вказівним пальцем

**НАПРЯМОК ГРИ
ТА/АБО М'ЯЧ
ЗА МЕЖАМИ
МАЙДАНЧИКА**

 Рука з указівним
пальцем паралельна
бічній лінії

**СПІРНИЙ М'ЯЧ АБО
СИТУАЦІЯ СПІРНОГО
КИДКА**

 Підняття вгору вели-
ких пальців, потім
вказати напрямком
стрілки володіння за
чергою

Порушення

ЗАЙВІ КРОКИ
З М'ЯЧЕМ

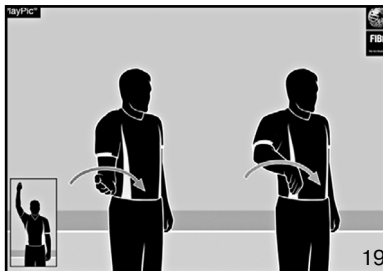
Обертання
кулаками

НЕПРАВИЛЬНЕ
ВЕДЕННЯ: ПОДВІЙ-
НЕ ВЕДЕННЯ

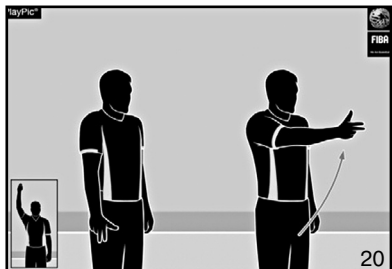
Рух долонями
вгору-вниз

НЕПРАВИЛЬНЕ ВЕДЕННЯ:
ПРОНЕСЕННЯ М'ЯЧА

Напівоберт
долонею вперед

3 СЕКУНДИ

Простягнута вперед
рука з 3 пальцями

5 СЕКУНД

Показ 5 пальців

8 СЕКУНД

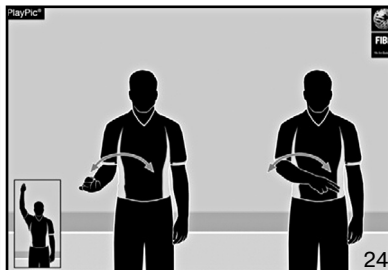
Показ 8 пальців

24 СЕКУНДИ

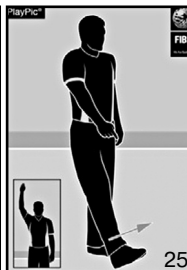
Торкання плеча
пальцями

М'ЯЧ ПОВЕРНЕНО
У ТИЛОВУ ЗОНУ

Маховий рух рукою
перед корпусом

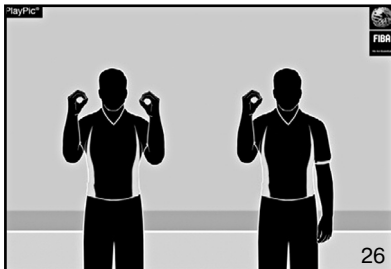
НАВМИСНА
ГРА НОГОЮ

Показ пальцем
на ногу

Номери гравців

НОМЕРИ 00 ТА 0

Обидві руки
демонструють
номер 0

Права рука
демонструє
номер 0

НОМЕРИ 1—5

Права рука
демонструє номер
від 1 до 5

НОМЕРИ 6—10

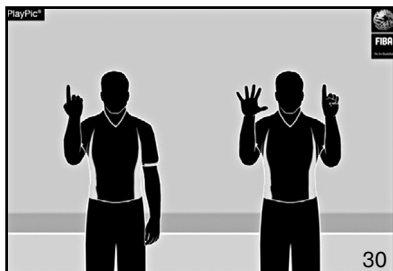
Права рука демонструє
номер 5, ліва рука
демонструє номер
від 1 до 5

НОМЕРИ 11—15

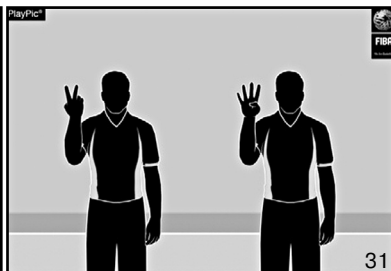
Права рука стиснута
в кулак, ліва рука
демонструє номер
від 1 до 5

НОМЕР 16

Спочатку долоня, розвернута тильною
стороною, демонструє номер 1 розряду
десятка, потім відкриті долоні
демонструють номер 6 розряду одиниць

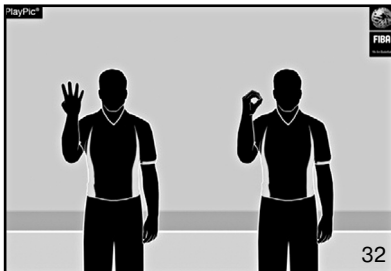
НОМЕР 24

Спочатку долоня, розвернута тильною
стороною, демонструє номер 2 розряду
десятка, потім відкрита долоня
демонструє номер 4 розряду одиниць

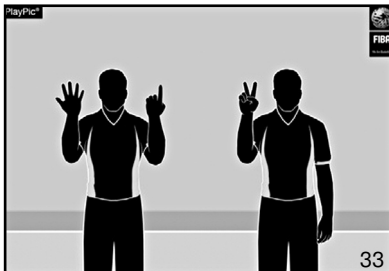

НОМЕР 40

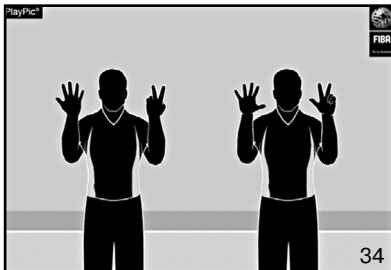
Спочатку долоня, розвернута тильною стороною, демонструє номер 4 розряду десятка, потім відкрита долоня демонструє номер 0 розряду одиниць

НОМЕР 62

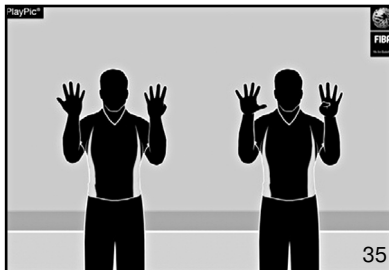
Спочатку долоні, розвернуті тильною стороною, демонструють номер 6 розряду десятка, потім відкрита долоня демонструє номер 2 розряду одиниць

НОМЕР 78

Спочатку долоні, розвернуті тильною стороною, демонструють номер 7 розряду десятка, потім відкриті долоні демонструють номер 8 розряду одиниць

НОМЕР 99

Спочатку долоні, розвернуті тильною стороною, демонструють номер 9 розряду десятка, потім відкриті долоні демонструють номер 9 розряду одиниць

Вид фолу

ЗАТРИМКА

Перехват зап'ястя, руки вниз

БЛОКУВАННЯ
(у захисті),
НЕПРАВИЛЬНИЙ
ЗАСЛІН (у нападі)

Обидві руки на талії

ПОШТОВХ
АБО ЗІТКНЕННЯ,
ГРАВЕЦЬ
БЕЗ М'ЯЧА

Імітація поштовху

ОБМЕЖЕННЯ РУХУ
ГРАВЦЯ РУКАМИ

Перехват долоні, рух уперед

НЕПРАВИЛЬНА
ГРА РУКАМИ

Удар по зап'ястю

ПОШТОВХ
АБО ЗІТКНЕННЯ,
ГРАВЕЦЬ ІЗ М'ЯЧЕМ

Удар кулаком
у відкриту долоню

НЕПРАВИЛЬНИЙ
КОНТАКТ У РУКУ

Удар кистю
по передпліччю

НАДМІРНЕ
РОЗМАХУВАННЯ
ЛІКТЯМИ

Рух ліктем убік

УДАР
У ГОЛОВУ

Імітація контакту
з головою

ФОЛ КОМАНДИ, ЯКА
КОНТРОЛЮЄ М'ЯЧ

Указати кулаком у бік
кошика команди, яка
завинила

ФОЛ ПРОТИ ГРАВЦЯ
У ПРОЦЕСІ КИДКА

Долоня стиснута в кулак, потім показати
кількість штрафних кидків

ФОЛ ПРОТИ ГРАВЦЯ
НЕ У ПРОЦЕСІ КИДКА

Долоня стиснута в кулак, потім показати
на майданчик

Окремі види фолів

ОБОПІЛЬНИЙ ФОЛ

ТЕХНІЧНИЙ ФОЛ

НЕСПОРТИВНИЙ
ФОЛ

ФОЛ З ДИСКВАЛІ-
ФІКАЦІЄЮ

Махові рухи кулаками

Дві долоні
утворюють літеру Т

Перехват зап'ястя
над головою

Підняті вгору кулаки

Призначення покарання за фол

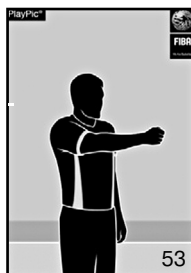
Демонстрація жестів секретарському столу

ПІСЛЯ ФОЛУ БЕЗ
ШТРАФНОГО КИДКА (-ІВ)

Показати напрямок
гри, рука паралельна
бічній лінії

ПІСЛЯ ФОЛУ КОМАНДИ,
ЯКА КОНТРОЛЮВАЛА М'ЯЧ

Долоня стиснута
в кулак, рука паралельна
бічній лінії

1 ШТРАФНИЙ
КИДОК

Підняті вгору
1 палець

2 ШТРАФНИХ
КИДКИ

Підняті вгору
2 пальці

3 ШТРАФНИХ
КИДКИ

Підняті вгору
3 пальці

Виконання штрафних кидків — активний суддя (передовий)

1 ШТРАФНИЙ
КИДОК

1 палець, рука
горизонтально

2 ШТРАФНИХ
КИДКИ

2 пальці, рука
горизонтально

3 ШТРАФНИХ
КИДКИ

3 пальці, рука
горизонтально

Виконання штрафних кидків — пасивний суддя (ведений і центральний)

1 ШТРАФНИЙ
КИДОК

Указивний палець

2 ШТРАФНИХ
КИДКИ

Пальці разом
на обох руках

3 ШТРАФНИХ
КИДКИ

3 розпрямлені
пальці на обох руках

В — ПРОТОКОЛ

ФЕДЕРАЦІЯ БАСКЕТБОЛУ УКРАЇНИ

ПРОТОКОЛ

Команда А _____ Команда В _____

Змагання _____ Дата _____ Час _____ Старший суддя _____

Гра № _____ Місце _____ Суддя 1 _____ Суддя 2 _____

Команда А
Тайм-аути _____

Командні фоли: _____

Період ① _____ ② _____

Період ③ _____ ④ _____

Додаткові періоди _____

№ ліцензії	Прізвище та ініціали гравця	№	у		Фоли					
			г	гр	1	2	3	4	5	
		4								
		5								
		6								
		7								
		8								
		9								
		10								
		11								
		12								
		13								
		14								
		15								

Тренер _____
Помічник тренера _____

Команда В
Тайм-аути _____

Командні фоли: _____

Період ① _____ ② _____

Період ③ _____ ④ _____

Додаткові періоди _____

№ ліцензії	Прізвище та ініціали гравця	№	у		Фоли					
			г	гр	1	2	3	4	5	
		4								
		5								
		6								
		7								
		8								
		9								
		10								
		11								
		12								
		13								
		14								
		15								

Тренер _____
Помічник тренера _____

Секретар _____
Помічник секретаря _____
Секундометрист _____
Оператор годинника _____
кидка _____

Старший суддя _____
Суддя 1 _____ Суддя 2 _____

Підпис капітана в разі протесту _____

ЗМІНА РАХУНКУ

А		В		А		В		А		В	
1	1	41	41	81	81	121	121				
2	2	42	42	82	82	122	122				
3	3	43	43	83	83	123	123				
4	4	44	44	84	84	124	124				
5	5	45	45	85	85	125	125				
6	6	46	46	86	86	126	126				
7	7	47	47	87	87	127	127				
8	8	48	48	88	88	128	128				
9	9	49	49	89	89	129	129				
10	10	50	50	90	90	130	130				
11	11	51	51	91	91	131	131				
12	12	52	52	92	92	132	132				
13	13	53	53	93	93	133	133				
14	14	54	54	94	94	134	134				
15	15	55	55	95	95	135	135				
16	16	56	56	96	96	136	136				
17	17	57	57	97	97	137	137				
18	18	58	58	98	98	138	138				
19	19	59	59	99	99	139	139				
20	20	60	60	100	100	140	140				
21	21	61	61	101	101	141	141				
22	22	62	62	102	102	142	142				
23	23	63	63	103	103	143	143				
24	24	64	64	104	104	144	144				
25	25	65	65	105	105	145	145				
26	26	66	66	106	106	146	146				
27	27	67	67	107	107	147	147				
28	28	68	68	108	108	148	148				
29	29	69	69	109	109	149	149				
30	30	70	70	110	110	150	150				
31	31	71	71	111	111	151	151				
32	32	72	72	112	112	152	152				
33	33	73	73	113	113	153	153				
34	34	74	74	114	114	154	154				
35	35	75	75	115	115	155	155				
36	36	76	76	116	116	156	156				
37	37	77	77	117	117	157	157				
38	38	78	78	118	118	158	158				
39	39	79	79	119	119	159	159				
40	40	80	80	120	120	160	160				

Рахунок Період ① А _____ В _____
Період ② А _____ В _____
Період ③ А _____ В _____
Період ④ А _____ В _____
Додаткові періоди А _____ В _____

Остаточний рахунок
Команда А _____ Команда В _____

Переможець _____

Рисунок 8 Протокол гри

- V.1 Офіційний протокол, зображений на рис. 8, затверджений Технічною Комісією ФІБА.
- V.2 Він складається з 1 оригіналу й 3 копій, кожна на папері різних кольорів. Оригінал на білому папері призначений для ФІБА. Перша копія на блакитному папері — для організації, що проводить змагання, друга копія на рожевому папері — для переможця, остання копія на жовтому папері — для команди, що програла.
- Примітка: 1. Рекомендовано, щоб секретар усі записи у протоколі робив, використовуючи ручки 2 різних кольорів — одну для першого й третього періодів, а іншу — для другого й четвертого періодів.
2. Протокол може бути підготовлений і заповнений електронним способом.
- V.3 Не пізніше, ніж за 20 хвилин до початку гри за розкладом** секретар повинен підготувати протокол таким чином:
- V.3.1 Він записує назви 2 команд у відповідних графах верхньої частини протоколу. Першою як **команду А** завжди записують місцеву команду (господарів). Для турнірів чи матчів, що їх проводять на нейтральному ігровому майданчику, першою записують команду, яка зазначена першою в розкладі. Іншу команду записують як **команду В**.
- V.3.2 Далі секретар записує:
- Назву змагань.
  - Номер гри.
  - Дату, час та місце гри.
  - Прізвища старшого судді та судді (-в).

ФЕДЕРАЦІЯ БАСКЕТБОЛУ УКРАЇНИ
ПРОТОКОЛ

Команда А *АЗОВМАШ*

Команда В *БУДІВЕЛЬНИК*

Змагання	<i>XIX ЧУ-Фінал</i>	Дата	<i>28.05.10</i>	Час	<i>18.00</i>	Старший суддя	<i>ДРАБІКОВСЬКИЙ В.</i>
Гра №	<i>99</i>	Місце	<i>МАРІУПОЛЬ</i>	Суддя 1	<i>ЗАЩУК С.</i>	Суддя 2	<i>ОЗОЛС А.</i>

Рисунок 9 Верхня частина протоколу гри

- V.3.3 Потім секретар записує прізвища членів обох команд, використовуючи список гравців, що наданий тренером чи його представником. Команда А займає верхню половину протоколу, команда В — нижню.
- V.3.3.1 У першій колонці секретар записує номер (останні 3 цифри) ліцензії кожного гравця. Для турнірів номер ліцензії гравця вказують тільки в першій грі команди.
- V.3.3.2 У другій колонці секретар записує у порядку номерів на ігровій формі **ВЕЛИКИМИ ДРУКОВАНИМИ** літерами прізвища та ініціали гравців, використовуючи список членів команди, наданий тренером команди чи його представником. Капітана команди позначають записом (КАП) одразу після його прізвища.

- В.3.3.3** Якщо в команді менше 12 гравців, секретар прокреслює лінію (-їі) через порожні клітки.
- В.3.4** У нижній частині розділу для кожної команди секретар записує (ВЕЛИКИМИ ДРУКОВАНИМИ літерами) прізвища тренера та помічника тренера.
- В.4 Не пізніше, ніж за 10 хвилин до початку гри за розкладом** обидва тренери повинні:
- В.4.1** Підтвердити свою згоду з прізвищами та відповідними номерами членів своїх команд.
- В.4.2** Підтвердити прізвища тренера й помічника тренера.
- В.4.3** Позначити 5 гравців, які мають почати гру, поставивши маленьку позначку 'x' поруч з номером гравця в колонці 'Участь у гри'.
- В.4.4** Підписати протокол.
Тренер команди А першим надає цю інформацію.
- В.5 На початку гри** секретар обкреслює маленькі позначки 'x' для 5 гравців кожної команди, які розпочинають гру.
- В.6 Протягом гри** секретар ставить маленьку позначку 'x' поруч з номером гравця в колонці 'Участь у гри', не обкреслюючи її, коли запасний уперше вступає у гру як гравець.

Тайм-аути		Командні фолі								
	Період ①									
	Період ③									
	Додаткові періоди									
						1 2 3 4 5				
001	БАЛАШОВ М.	5	⊗	P ₂						
002	ЗИММЕРМАН Д.	8	⊗	P	P	P ₂				
003	КОБЗИСТИЙ В.	9	⊗	P ₂	U ₂	P	P ₁			
004	ЕЛЬ АМИН Х. (КАП)	12	⊗	T ₁	U ₂					
010	ГУІНН Р.	18	⊗	P	P	U ₁				
012	СТЕФАНИШИН Л.	22	⊗	P ₁	P					
014	ЯКОВЛЕВ Д.	24								
015	ДРОЗДОВ А.	25	⊗	P ₃	P ₂					
021	АНІСІМОВ М.	33	⊗	T ₁	P	P ₂	T ₁	GD		
022	НЕРУШ А.	42	⊗	P ₂	P ₂	U ₂	P	U ₂	GD	
024	МАЛИШ А.	55	⊗	P ₂	D ₂					
	Тренер	ПОДКОВИРОВ А.							C ₁	B ₁
	Помічник тренера	ЛОХМАНЧУК А.								

Рисунок 10 Команди у протоколі

В.7 Тайм-аути

- В.7.1** Надані тайм-аути позначають у протоколі записом хвилини ігрового часу кожного періоду чи додаткового періоду у відповідних кліточках, що розташовані нижче назви команди.
- В.7.2** Після закінчення кожної половини гри чи додаткового періоду всередині невикористаних кліточок проводять 2 паралельні горизонтальні лінії. Якщо перед останніми 2 хвилинами другої половини гри команді не було надано її перший тайм-аут, секретар у протоколі проводить 2 паралельні горизонтальні лінії всередині першої невикористаної кліточки команди для другої половини гри.

В.8 Фоли

- В.8.1** Фоли гравців можуть бути персональними, технічними, неспортивними або з дискваліфікацією, та їх записують проти прізвища гравця.
- В.8.2** Фоли осіб на лаві команди можуть бути технічними або з дискваліфікацією, та їх записують проти прізвища тренера.
- В.8.3** Запис усіх фолів виконують таким чином:
- В.8.3.1** Персональний фол позначають записом 'P'.
- В.8.3.2** Технічний фол гравця позначають записом 'T'. Другий технічний фол також позначають записом 'T', за яким далі записують 'GD', чим позначають дискваліфікацію до кінця гри.
- В.8.3.3** Технічний фол тренера за його власну неспортивну поведінку позначають записом 'C'. Другий такий технічний фол також позначають записом 'C' з подальшим записом 'GD'.
- В.8.3.4** Технічний фол тренера з будь-якої іншої причини позначають записом 'B'. Третій технічний фол (один з яких може бути 'C') позначають записом 'B' або 'C' з подальшим записом 'GD'.
- В.8.3.5** Неспортивний фол гравця позначають 'U'. Другий неспортивний фол також позначають записом 'U', з подальшим записом 'GD'.
- В.8.3.6** Фол з дискваліфікацією записують як 'D'.
- В.8.3.7** Будь-який фол, який карають штрафним (-и) кидком (-ами), позначають додаванням цифри, що відповідає кількості штрафних кидків (1, 2 або 3) поруч з 'P', 'T', 'C', 'B', 'U' або 'D'.
- В.8.3.8** Усі фоли проти обох команд, що спричинили однакові покарання, скасовані відповідно до Ст. 42 (Особливі ситуації), позначають маленькою позначкою 'c' поруч з 'P', 'T', 'C', 'B', 'U' або 'D'.
- В.8.3.9** Після закінчення кожного періоду секретар відокремлює використані кліточки від тих, що залишилися невикористаними, грубою лінією.
Після закінчення гри секретар прокреслює порожні кліточки грубою горизонтальною лінією.
- В.8.3.10 Приклади запису фолів з дискваліфікацією осіб на лаві команди:**
Фол з дискваліфікацією запасною записують таким чином:

001	БАЛАШОВ М.	4	⊗	D				
-----	------------	---	---	---	--	--	--	--

та

Тренер:	ПОДКОВИРОВ А.	B ₁		
Помічник тренера:	ЛОХМАНЧУК А.			

Фол з дискваліфікацією помічникові тренера записують таким чином:

Тренер:	ПОДКОВИРОВ А.	B ₁		
Помічник тренера:	ЛОХМАНЧУК А.	D		

Фол з дискваліфікацією видаленому гравцеві, після п'ятого фолу записують таким чином:

015	ДРОЗДОВ А.	25	×	T ₁	P ₃	P ₁	P ₂	P ₂	D
-----	------------	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

та

Тренер:	ПОДКОВИРОВ А.	B ₁		
Помічник тренера:	ЛОХМАНЧУК А.			

В.8.3.11 Приклади запису фолів з дискваліфікацією (бійка):

Фоли з дискваліфікацією осіб на лаві команди за вихід із зони лави команди (Ст. 39) записують, як показано нижче. У всіх кліточках, що залишилися для запису фолів особи, яка дискваліфікована, записують літеру 'F'.

Якщо дискваліфікують тільки тренера:

Тренер:	ПОДКОВИРОВ А.	D ₂	F	F
Помічник тренера:	ЛОХМАНЧУК А.			

Якщо дискваліфікують тільки помічника тренера:

Тренер:	ПОДКОВИРОВ А.	B ₁		
Помічник тренера:	ЛОХМАНЧУК А.	F	F	F

Якщо дискваліфікують і тренера, і помічника тренера:

Тренер:	ПОДКОВИРОВ А.	D ₂	F	F
Помічник тренера:	ЛОХМАНЧУК А.	F	F	F

Якщо запасний має менше 4 фолів, тоді 'F' записують у всіх кліточках, що залишилися:

003	КОБЗИСТИЙ В.	6	⊗	P ₂	P ₂	F	F	F
-----	--------------	---	---	----------------	----------------	---	---	---

Якщо це п'ятий фол запасного, тоді 'F' записують в останню кліточку для фолу:

002	ЗИММЕРМАН Д.	5	⊗	T ₁	P ₃	P ₁	P ₂	F
-----	--------------	---	---	----------------	----------------	----------------	----------------	---

Якщо видалений гравець вже отримав п'ять фолів (залишив ігровий майданчик), тоді 'F' потрібно записати в колонку після останнього фолу:

015	ДРОЗДОВ А.	25	×	T ₁	P ₃	P ₂	P ₁	P ₂	F
-----	------------	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

Крім того, в наведених вище прикладах дискваліфікації гравців Кобзистого, Зиммермана, Дроздова чи осіб, які супроводжують команду, технічний фол записують таким чином:

Тренер:	<i>ПОДКОВИРОВ А.</i>	<i>B₁</i>		
Помічник тренера:	<i>ЛОХМАНЧУК А.</i>			

Примітка: Технічні або фоли з дискваліфікацією відповідно до Ст. 39 не вважають командними фолами.

В.9 Командні фоли

В.9.1 Для запису командних фолів у протоколі передбачено по 4 клітки для кожного періоду (нижче назви команди й вище прізвищ гравців).

В.9.2 Щоразу, коли гравець отримує персональний, технічний, неспортивний або фол з дискваліфікацією, секретар записує фол команді цього гравця, закреслюючи великою позначкою 'X' чергову відповідну клітку.

В.10 Поточний рахунок

В.10.1 Секретар записує хронологічну зміну сумарної кількості очок для кожної команди.

В.10.2 У протоколі передбачено 4 стовпці для запису зміни рахунку.

В.10.3 Кожний зі стовпців поділений на 4 вертикальні колонки. 2 колонки ліворуч призначені для команди А, а 2 колонки праворуч — для команди В. Центральні колонки призначені для поточного рахунку (160 очок) для кожної команди.

Секретар повинен:

- **Спочатку** провести діагональну риску (/) при будь-якому зарахованому влученні з гри й нанести темне коло (•) при будь-якому зарахованому влученні зі штрафного кидка поверх **нової сумарної** кількості очок, яку набрала команда, яка щойно закинула м'яч.
- **Потім** у порожній клітці з тієї ж сторони, де визначено нову сумарну кількість очок (поруч із новою позначкою / або •), записати номер гравця, який закинув м'яч із гри або зі штрафного кидка.

В.11 Поточний рахунок: додаткові інструкції

В.11.1 Влучний трьохочковий кидок гравця позначають кружком навколо його номера.

В.11.2 М'яч, випадково закинутий гравцем з гри у свій власний кошик, записують капітанові команди суперників на ігровому майданчику.

	A	B
	1	• 6
	2	• 6
6	3	3
	4	4
11	5	8 5
11	•	• 5
	7	7
10	8	8
	9	8 10
	10	10
10	11	11
	12	12 7
4	13	13 7
5	14	14
5	15	15 6
	16	16
5	17	17
	18	18 6
6	19	19
	20	20 9
	21	21
11	22	22 9
	23	23 9
11	24	24
	25	25 7
	26	26 7
5	27	27
	28	28 6
10	29	29
	30	30 8
4	31	31
	32	32 5
4	33	33 5
4	34	34
	35	35 10
10	36	36
	37	37 12
	38	38
10	39	39 12
10	40	40 12

Рисунк 11
Зміна
рахунку

V.11.3 Очки, що зараховані в випадку, коли м'яч не увійшов у кошик (Ст. 31 — Перешкода влученню та перешкода м'ячу під час кидка), записують гравцеві, який здійснив спробу кидка.

7	70	71	6
7	70	71	6
7	70	71	6
	73	75	
9	74	74	
	75	75	
11	76	76	
	77	77	
	78	78	
	79	79	
	80	80	

V.11.4 Після закінчення кожного періоду секретар обкреслює темним грубим колом (●) цифри кінцевого числа очок кожної команди, а також проводить грубу горизонтальну лінію під цими очками й під номерами гравців, яким записані ці останні очки.

Рисунок 12

V.11.5 З початку кожного періоду секретар і далі відмічає набрані очки в хронологічному порядку з тієї цифри, на якій він зупинився.

Підбиття підсумків

V.11.6 Щоразу, як тільки є можливість, секретар повинен звірити поточний рахунок у протоколі з показаннями рахунку на табло. Якщо виявлено розбіжність, і його рахунок правильний, секретар негайно вживає заходів для того, щоб рахунок на табло був виправлений. Якщо виникають сумніви, чи одна з команд виявляє незгоду з виправленням, секретар повинен поінформувати старшого суддю, як тільки м'яч стане мертвим та ігровий годинник зупинять.

V.12 Поточний рахунок: підбиття підсумків

V.12.1 Після закінчення кожного періоду секретар записує рахунок цього періоду у відповідній графі нижньої частини протоколу.

V.12.2 Після закінчення гри секретар проводить 2 грубі горизонтальні лінії під підсумковою кількістю очок кожної команди й номерами гравців, яким записані ці останні очки. Він також прокреслює діагональну лінію до кінця колонки, щоб перекреслити цифри, що залишилися (поточний рахунок), для кожної команди.

V.12.3 Після закінчення гри секретар записує остаточний рахунок і назву команди-переможця.

V.12.4 Потім секретар записує у протокол своє прізвище великими друкованими літерами, після того, як це виконають помічники секретаря, секундометрист і оператор годинника кидка.

V.12.5 Після підписання протоколу суддею (-ями) старший суддя останнім затверджує й підписує його. Ця дія означає кінець ігрової юрисдикції суддів та їхнього зв'язку з грою.

Примітка: У випадку, коли один з капітанів команд (КАП) підписує протокол у зв'язку з протестом (у графі 'Підпис капітана в разі протесту'), судді за столом і суддя (-і) повинні залишатися в розпорядженні старшого судді доти, поки він не дасть їм дозволу піти.

Секретар <u>Н. ГОРОЩАК</u>	Рахунок	Період ① А <u>19</u> В <u>21</u>
Помічник секретаря <u>В. АНДРЕЄВ</u>		Період ② А <u>18</u> В <u>22</u>
Секундометрист <u>В. МАШИРА</u>		Період ③ А <u>22</u> В <u>18</u>
Оператор годинника <u>А. КАЛІНІН</u>		Період ④ А <u>15</u> В <u>16</u>
кидка	Додаткові періоди А	<u> / </u> В <u> / </u>
Старший суддя <u> [Signature]</u>	Остаточний рахунок	
Суддя 1 <u> [Signature]</u> Суддя 2 <u> [Signature]</u>	Команда А <u> 74 </u> Команда В <u> 77 </u>	
Підпис капітана в разі протесту _____	Переможець <u> БУДІВЕЛЬНИК </u>	

Рисунок 13

Нижня частина протоколу гри

С — ПРОЦЕДУРА ПОДАННЯ ПРОТЕСТУ

Якщо під час офіційних змагань ФІБА команда вважає, що її права були утиснені рішенням судді (старшого судді, або судді, або суддів), чи будь-якою подією, що сталася протягом гри, вона має діяти таким чином:

- C.1 Негайно після закінчення гри капітан (КАП) цієї команди інформує старшого суддю про те, що його команда подає протест на результат гри, й підписує протокол у графі 'Підпис капітана в разі протесту'.

Для того, щоб цей протест став дійсним, необхідно, щоб офіційний представник Національної Федерації або клубу підтвердив цей протест у письмовій формі. Це повинно бути зроблено протягом 20 хвилин після закінчення гри.

Докладні роз'яснення необов'язкові. Досить написати: «Національна Федерація (або клуб) X протестує проти результату гри між командами X та Y». Потім він повинен передати представникові ФІБА або Президенту Технічного Комітету як заставу суму, еквівалентну 1500 швейцарських франків.

Національна Федерація команди або клуб, що звернулися з протестом, повинні надати на розгляд представника ФІБА або Президента Технічного Комітету текст свого протесту протягом 1 години після закінчення гри.

Якщо рішення Технічного Комітету винесене на користь команди, що подавала протест, грошову заставу повертають.

- C.2 Старший суддя повинен протягом 1 години після закінчення гри подати рапорт про інцидент, що призвів до протесту, представникові ФІБА або Президенту Технічного Комітету.

- C.3 У разі, якщо Національна Федерація команди або клуб, що звернулися з протестом, або Національна Федерація команди або клуб команди суперників не згодні з рішенням Технічного Комітету, вони можуть подати апеляцію в Апеляційне Жюрі.

Для того, щоб ця апеляція стала дійсною, вона повинна бути подана в письмовій формі протягом 20 хвилин після винесення рішення Технічним Комітетом, та її супроводжують заставою у сумі, яка еквівалентна 3000 швейцарських франків.

Якщо рішення Апеляційного Жюрі винесене на користь команди, що подавала протест, грошову заставу повертають.

- C.4 Відеозаписи, кінофільми, зображення або будь-яке обладнання (візуальне, електронне, цифрове, або інше) можуть бути використаними для того, щоб визначити відповідальність у разі, коли накладають дисциплінарні санкції, або в освітніх (навчальних) цілях тільки після закінчення гри.

D — КЛАСИФІКАЦІЯ КОМАНД**D.1 Процедура**

D.1.1 Команди класифікують відповідно до показників їхніх перемог і поразок, а саме: 2 очка за кожную виграну гру, 1 очко за кожную програну гру (включно з поразкою через нестачу гравців) і 0 очок за гру, що програна позбавленням права.

D.1.2 Цю процедуру застосовують для кожної команди, що зіграла тільки 1 гру проти кожного суперника у групі (турнір в одне коло), а також для кожної команди, що зіграла 2 чи більше гри проти кожного суперника (чемпіонат з матчами вдома й на виїзді та інші змагання).

D.1.3 Якщо 2 чи більше команд мають однакову кількість очок у всіх іграх у групі, тоді, щоб визначити місця, використовують результат (-и) гри (ігор) між цими 2 чи більше командами. Якщо 2 чи більше команд мають однакову кількість очок в іграх між собою, застосовують додаткові показники в такому порядку:

- Краща різниця ігрових очок в іграх між ними.
- Більша кількість ігрових очок в іграх між ними.
- Краща різниця ігрових очок в усіх іграх у групі.
- Більша кількість ігрових очок в усіх іграх у групі.

Якщо команди все ще рівні після того, як усі наведені вище показники були застосовані, використовують жереб.

D.1.4 Якщо на будь-якому етапі застосування цих показників місця однієї чи більшої кількості команд можуть бути визначені, процедуру, наведену в D.1.3, повторюють з самого початку для решти команд, місця яких ще не визначені.

D.2 Приклади**D.2.1 Приклад 1**

A проти B 100 – 55   В проти C 100 – 95

A проти C 90 – 85   В проти D 80 – 75

A проти D 75 – 80   C проти D 60 – 55

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
A	3	2	1	5	265:220	+ 45
B	3	2	1	5	235:270	- 35
C	3	1	2	4	240:245	- 5
D	3	1	2	4	210:215	- 5

Отже: 1-ша A — переможець у грі проти B
2-га B
3-тя C — переможець у грі проти D
4-та D

D.2.2 Приклад 2

A проти B 100 – 55   B проти C 100 – 85
A проти C 90 – 85   B проти D 75 – 80
A проти D 120 – 75   C проти D 65 – 55

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
A	3	3	0	6	310:215	+ 95
B	3	1	2	4	230:265	- 35
C	3	1	2	4	235:245	- 10
D	3	1	2	4	210:262	- 50

Отже, 1-ша A

Визначення місць за іграми між B, C і D:

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
B	2	1	1	3	175:165	+ 10
C	2	1	1	3	150:155	- 5
D	2	1	1	3	135:140	- 5

Отже, 2-га B

3-тя C — переможець у грі проти D

4-та D

D.2.3 Приклад 3

A проти B 85 – 90   B проти C 100 – 95
A проти C 55 – 100   B проти D 75 – 85
A проти D 75 – 120   C проти D 65 – 55

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
A	3	0	3	3	215:310	- 95
B	3	2	1	5	265:265	0
C	3	2	1	5	260:210	+ 50
D	3	2	1	5	260:215	+ 45

Отже, 4-та A

Визначення місць за іграми між B, C і D:

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
B	2	1	1	3	175:180	- 5
C	2	1	1	3	160:155	+ 5
D	2	1	1	3	140:140	0

Отже, 1-ша C

2-га D

3-тя B

D.2.4 Приклад 4

A проти B 85 – 90   B проти C 100 – 90
A проти C 55 – 100   B проти D 75 – 85
A проти D 75 – 120   C проти D 65 – 55

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
A	3	0	3	3	215:310	– 95
B	3	2	1	5	265:260	+ 5
C	3	2	1	5	255:210	+ 45
D	3	2	1	5	260:215	+ 45

Отже, 4-та A
Визначення місць за іграми між B, C і D:

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
B	2	1	1	3	175:175	0
C	2	1	1	3	155:155	0
D	2	1	1	3	140:140	0

Отже, 1-ша B
2-га C
3-тя D

D.2.5 Приклад 5

A проти B 100 – 55   B проти F 110 – 90
A проти C 85 – 90   C проти D 55 – 60
A проти D 120 – 75   C проти E 90 – 75
A проти E 80 – 100   C проти F 105 – 75
A проти F 85 – 80   D проти E 70 – 45
B проти C 100 – 95   D проти F 65 – 60
B проти D 80 – 75   E проти F 75 – 80
B проти E 75 – 80

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
A	5	3	2	8	470:400	+ 70
B	5	3	2	8	420:440	– 20
C	5	3	2	8	435:395	+ 40
D	5	3	2	8	345:360	– 15
E	5	2	3	7	375:395	– 20
F	5	1	4	6	385:440	– 55

Отже, 5-та E
6-та F

Визначення місць за іграми між А, В, С і D:

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
A	3	2	1	5	305:220	+ 85
B	3	2	1	5	235:270	- 35
C	3	1	2	4	240:245	- 5
D	3	1	2	4	210:255	- 45

Отже: 1-ша А — переможець у грі проти В
2-га В
3-тя D — переможець у грі проти С
4-та С

D.2.6 Приклад 6

А проти В 71 – 65	В проти F 95 – 90
А проти С 85 – 86	С проти D 95 – 100
А проти D 77 – 75	С проти E 82 – 75
А проти E 80 – 86	С проти F 105 – 75
А проти F 85 – 80	D проти E 68 – 67
В проти С 88 – 87	D проти F 65 – 60
В проти D 80 – 75	E проти F 80 – 75
В проти E 75 – 76	

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
A	5	3	2	8	398:392	+ 6
B	5	3	2	8	403:399	+ 4
C	5	3	2	8	455:423	+ 32
D	5	3	2	8	383:379	+ 4
E	5	3	2	8	384:380	+ 4
F	5	0	5	5	380:430	- 50

Отже, 6-та F

Визначення місць за іграми між А, В, С, D і E:

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
A	4	2	2	6	313:312	+ 1
B	4	2	2	6	308:309	- 1
C	4	2	2	6	350:348	+ 2
D	4	2	2	6	318:319	- 1
E	4	2	2	6	304:305	- 1

Отже, 1-ша С
2-га А

Визначення місць за іграми між В, D і E:

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
В	2	1	1	3	155:151	+ 4
D	2	1	1	3	143:147	- 4
E	2	1	1	3	143:143	0

Отже, 3-тя В
4-та Е
5-та D

D.2.7 Приклад 7

А проти В 73 – 71	В проти F 95 – 90
А проти С 85 – 86	С проти D 95 – 96
А проти D 77 – 75	С проти E 82 – 75
А проти E 90 – 96	С проти F 105 – 75
А проти F 85 – 80	D проти E 68 – 67
В проти С 88 – 87	D проти F 80 – 75
В проти D 80 – 79	E проти F 80 – 75
В проти E 79 – 80	

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
А	5	3	2	8	410:408	+ 2
В	5	3	2	8	413:409	+ 4
С	5	3	2	8	455:419	+ 36
D	5	3	2	8	398:394	+ 4
E	5	3	2	8	398:394	+ 4
F	5	0	5	5	395:445	- 50

Отже, 6-та F

Визначення місць за іграми між А, В, С, D і E:

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
А	4	2	2	6	325:328	- 3
В	4	2	2	6	318:319	- 1
С	4	2	2	6	350:344	+ 6
D	4	2	2	6	318:319	- 1
E	4	2	2	6	318:319	- 1

Отже, 1-ша С
5-та А

Визначення місць за іграми між В, D і E:

Команди	Ігри	Перемоги	Поразки	Очки	Ігрові очки	Різниця
В	2	1	1	3	159:159	0
D	2	1	1	3	147:147	0
E	2	1	1	3	147:147	0

Отже, 2-га В

3-тя D — переможець у грі проти E

4-та E

D.3 Додаткова процедура

D.3.1 Положення Ст. D.1 і D.2 діють після того, як усі команди провели всі свої ігри у групі.

D.3.2 Якщо ще не всі команди зіграли всі свої ігри, й 2 чи більше команд мають однакову кількість очок, місця команд визначають за кращою різницею м'ячів в усіх іграх, зіграних на поточний момент.

D.4 Поразка позбавленням права

D.4.1 Команда, що без поважної причини не з'являється на матч, передбачений розкладом, або залишає ігровий майданчик до закінчення матчу, програє гру позбавленням права й отримує нуль (0) очок у класифікації.

D.4.2 Якщо команда програє гру позбавленням права удруге, результати всіх зіграних нею ігор анулюють.

Е — МЕДІА ТАЙМ-АУТИ

Е.1 Визначення

Організація, що проводить змагання, може самостійно вирішувати, чи будуть використані медіа тайм-аути, і якщо будуть, то якої тривалості (60, 75, 90 чи 100 секунд).

Е.2 Правило

Е.2.1 Можливий 1 медіа тайм-аут у кожному періоді в доповнення до звичайних тайм-аутів. Медіа тайм-аути в додаткових періодах неприпустимі.

Е.2.2 Перший тайм-аут у кожному періоді (команди або медіа) повинен бути тривалістю 60, 75, 90 або 100 секунд.

Е.2.3 Тривалість усіх інших тайм-аутів у періоді повинна бути 60 секунд.

Е.2.4 Обидві команди мають право на 2 тайм-аути протягом першої половини й 3 тайм-аути протягом другої половини гри.

Ці тайм-аути можна взяти в будь-який час протягом гри, і вони можуть бути тривалістю:

- 60, 75, 90 або 100 секунд, якщо тайм-аут розглядають як медіа тайм-аут, тобто перший у періоді, або
- 60 секунд, якщо тайм-аут не розглядають як медіа тайм-аут, тобто про його надання просить будь-яка з команд після того, як медіа тайм-аут було вже надано.

Е.3 Процедура

Е.3.1 Ідеально, якби медіа тайм-аут було б узято за 5 хвилин до закінчення періоду. Проте, **нема** ніякої гарантії, що так відбудеться.

Е.3.2 Якщо жодна з команд не звернулася з проханням про надання тайм-ауту до того моменту, коли залишається 5 хвилин до закінчення періоду, медіа тайм-аут надають за першої можливості, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений. Цього тайм-ауту не записують жодній з команд.

Е.3.3 Якщо будь-якій з команд надають тайм-аут до моменту, коли залишається 5 хвилин до закінчення періоду, цей тайм-аут використовують як медіа тайм-аут.

Цей тайм-аут розглядають одночасно і як медіа тайм-аут, і як звичайний тайм-аут, який надають команді, що звернулася з проханням про його надання.

Е.3.4 Відповідно до цієї процедури може бути не менше 1 тайм-ауту у кожному періоді, не більше 6 тайм-аутів у першій половині, та не більше 8 тайм-аутів у другій половині.

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК

3 секунди	33
3-очкових кидків	
зона	6
лінія	6
4 командні фоли	52
5 фолів	52
5 секунд	
вкидання	24
гравець під щільною опікою	33
8 секунд	33
14 секунд	35, 36
24 секунди	34
IRS	59
Бандаж-фіксатор	12
Баскетбольне обладнання	10
Безперервний рух у процесі кидка	22
Бійка	50
Бічні лінії	6
Блокування	43
Ведення м'яча	
визначення	30
Вертикальність	
визначення	40
правильна позиція при опіці	40
Визначення гри	5
Випадкова втрата м'яча	31
Відеозаписи	82
Вісім секунд	33
Вкидання	
визначення	23
п'ять секунд	24
Власний кошик	5
Володіння м'ячем за чергою	20
Годинник	
кидка	
керування	63
сигнал лунає помилково	36
ігровий	
керування	62
Гра	
визначення	5
засади	16
закінчення	16

нічийний рахунок	16
переможець	5
початок	16
програна	
позбавленням права	28
через нестачу гравців	29
час ігровий	16
Гра центрових	44
Гравець	
дискваліфікація	48
заміна	26
кількість	11
контроль над м'ячем	21
має право грати	11
місце, де перебуває	18
на підлозі	33
номери	12
перебуває в повітрі	41
під щільною опікою	33
п'ять фолів	52
стає запасним	11, 27
стартова п'ятірка	14, 61
технічний фол	47
травма	13
у процесі кидка	21
який носить предмети	12, 58
Гравець, видалений з гри	
визначення	11
Гравець з м'ячем	
зіткнення	42
Гравець-тренер	15
Гравець, який виконує штрафні кидки	
призначення	15, 53
заміна	28
обов'язки	54
Двадцять чотири секунди	34
обов'язки оператора годинника кидка	63
Дискваліфікація до кінця гри	48, 49, 77
Добивання	21
Додатковий період	
визначення	16
Допущений до гри	11
Живий м'яч	17
За межами ігрового майданчика	
гравець	30

м'яч	30
Зайві кроки з м'ячем визначення	31
Закинаний м'яч знизу	22
коли закинаний у власний кошик випадково	22
навмисно	22
ціна	22
Заміна	26
гравця, який виконує штрафні кидки можливість	28
26	
Запасний стає гравцем	11, 27
Заслін	42
Затримка	44
Затримування м'яча	31
Зіткнення	41, 42
гравець із м'ячем	52
Зона лави команди визначення	8
Зона трьохочкових кидків з гри	6
Зуби — захисний пристрій	12
Ігровий годинник керування	62
Ігровий майданчик лінії	5
розміри	7
Ігровий м'яч	58
Ігровий час	16
Капітан виконання обов'язків тренера	15
обов'язки та права	14
протест	14
Керівник	11
Кидок з гри безперервний рух	22
визначення	36
закінчується	37
починається	36
процес	21
Кидок згори	21
Кінець гри визначення	16

відеозаписи	59, 82
права суддів	59
Кінець періоду	16
Класифікація команд	83
Колір майок	11, 12
Команда-господар	12, 16
Команда гостей	12
Команди	11
Командний контроль	
визначення	21
Командні фоли	52
Комбінезони суцільні	11
Комісар	
визначення	58
рапорт	59
Компресійні рукави, панчохи	12
Контакт	39
Контроль над м'ячем	
визначення	21
Кошик	
власний	5
зміна перед другою половиною гри	17
м'яч усередині	22
м'яч входить знизу	22
м'яч входить у власний	22
суперників	5
Лава команди	8
Лицьові лінії	6
Лікар	11, 13
Лінія вкидання	9, 23
Лінія штрафних кидків	6
Майданчик	
лінії	5
розміри	7
Майки	
колір	11, 12
номери	12
Масажист	11
Медіа тайм-аут	89
Мертвий м'яч	17
Місце, де перебуває	
гравець	18
суддя	18
Місця для боротьби за підбір	6, 55
Можливість для заміни	26, 27

М'яч	
ведення	30
входить у власний кошик	22
входить у кошик знизу	22
живий	17
закинутий	22
контроль	21
мертвий	17
переміщення з	32
перешкода влученню	36
перешкода під час кидка	37
повернений у тилову зону	36
статус	17
удар кулаком	21
удар ногою	21
усередині кошика	22
М'яч застрягає між кільцем і щитом	19
Наколінник	13
Насильство	46
Неправильна опіка з-за спини	44
Неспортивна поведінка	
рапорт комісара	59
рапорт старшого судді	51
Неспортивний фол	48
другий гравця	49
Нігті	12
Ніс — захисний пристрій	13
Нічийний рахунок	16
Номери на майках	12
Нормальне положення гравця	39
Обладнання	10
Обмежена зона	8
Обмежувальна лінія	6
Обопільний фол	45
Окуляри	13
Оператор годинника кидка	
обов'язки	63
Опіка	
гравця, який контролює м'яч	40
гравця, який не контролює м'яч	41
Опірна нога	32
Особи на лаві команди	
визначення	8
Особи, які супроводжують команду	11
Особливі ситуації	52

Останні дві хвилини	23, 25, 27, 63
Перевага/невигідне становище	60
Передова зона	
визначення	5
м'яч переходить у	34
Перекладач	11
Переможець гри	5
Перерва між половинами гри	16
Перерва у грі	
визначення	16
обов'язки секундометриста	62
Переміщення з м'ячем	32
Перешкода влученню	
визначення	36
Перешкода м'ячу	36
Перешкоди (предмети)	6, 24
Період	
визначення	16
закінчення	16
початок	16
Персональний контакт	39
Персональний фол	45
Півкругла зона без фолу зіткнення	
визначення	9
інтерпретація ситуацій	43
Поворот	31
Пов'язки	12, 13
Покарання за	
бійку	50
гру, програну позбавленням права	28
м'яч, повернений у тилу зону	36
неспортивний фол	49
обопільний фол	45
перешкоду м'ячу	38
персональний фол	45
порушення	30
порушення при вкиданні	24
порушення при штрафному кидку	55
технічний фол гравця	48
технічний фол під час перерви у грі	48
технічний фол особи на лаві команди	47
фол з дискваліфікацією	49
Помилка, яку можна виправити	55
Помічник секретаря	
обов'язки	62

Помічник тренера	
дозвіл стояти	14
обов'язки та права	14
протокол	14
Порушення	
визначення	30
покарання	30
Початок гри	16
Початок періоду	16
Поштовх	44
Правила поведінки	
визначення	46
Правило двадцяти чотирьох секунд	34
Правильна позиція при опіці	40
Предмети	
перешкоди	6, 24
які носить гравець	12
Принцип вертикальності	40
Принцип циліндра	39
Принципи суддівства	60
Протест	
процедура	82
рапорт комісара	60
рапорт старшого судді	60
Протокол	
зразок	74
перевіряння	58
процедура	75
Процес кидка	
визначення	21
фол на гравцеві	45
П'ять секунд	
вкидання	24
гравець під щільною опікою	33
П'ять фолів	52
Рапорт комісара	59, 60
Рішення суддів	
час і місце для прийняття	60
Руки	
використання	40
торкання суперника	43
Секретар	
обов'язки	61
Секретарський стіл	10

Секундометрист	
обов'язки	62
Система негайного відеоперегляду	59
Ситуація спірного кидка	19
Спірний кидок	18
Спірний м'яч	18
Спорядження гравця	12
Стартова п'ятірка гравців	14, 76
Старший суддя	
визначення	58
обов'язки та права	58
Статистик	11
Стільці для заміни	10
Судді	
визначення	58
жести	66
виконання штрафних кидків	73
вид фолу	70
віднесені до ігрового годинника	66
демонстрація жестів секретарському столу	72
заміна й тайм-аут	67
зарахування влучення	66
інформативні	67
номери гравців	69
окремі види фолів	72
порушення	68
призначення покарання за фол	72
місце, де перебувають	18
обов'язки та права	58, 60
розбіжність у думці	59
форма	58
час і місце для прийняття рішень	60
Судді за столом	
визначення	58
форма	58
Супровід команди	11
Тайм-аут	
визначення	24
медіа	89
можливість надання	25
обов'язки	
секретаря	61
секундометриста	63
процедура	25
Технічне обладнання	82

Тилова зона	
визначення	5
м'яч, повернений у	36
Травма	
гравця	13
судді	60
Тренер	
дискваліфікація	48, 49, 78
дозвіл стояти	14
обов'язки та права	14
список команди	14
технічний фол	47
член команди	15
Три секунди	33
Удар по м'ячу	
кулаком	21
ногою	21
Фол	
бійка	50
визначення	39
два неспортивних гравця	49
два технічних гравця	48
дискваліфікація гравця.	48, 49
з дискваліфікацією	49
з дискваліфікацією тренера	49
командний	45, 48, 51, 52
на гравцеві, який перебуває в процесі кидка	45
насильство	46
неспортивний	48
особливі ситуації	52
персональний	45
під час перерви у грі	16, 52
під час вкидання внаслідок володіння за чергою	20
після кінця часу гри	16
покарання	45
покарання за командні фоли	52
при закінченні часу гри	16
п'ять гравця	52
технічний гравця	47
технічний тренера	47, 48
Форма	
гравця	11
старшого судді й судді	58
суддів за столом	58
Центральна лінія	6

Центральне коло	.6
Центрові	.44
Час гри	.16
Член команди	
визначення	.11
має право грати	.11
Чотири командних фоли	.52
Чотирнадцять секунд	.35, 36
Шкарпетки	.11
Шорти	.11
Штрафні кидки	
визначення	.53
закінчується	.37
починається	.36
Щільна опіка	.33
IRS	.59